

KELIAS Į SVEIKATĄ

NESIRGTI IR SVEIKTI PAJĖGUMO UGDYMAS
JONAS ADOMAVICIUS, M. D.
KELIAS Į SVEIKATĄ, 1601 West Garfield Blvd., Chicago, Ill. 60636

PAGYVENUSIŲJŲ APSAUGA NUO ĮVAIRIOPO APIPLĖSIMO

Laikas imti saugoti silpniausius saviškius nuo įvairiopo išnaudojimo.

Gyvenimiškas reikalavimas

Ant palinkusio karklo visos ožkos lipa. Pagyvenusieji mūsiškiai daugiau nukentėję nuo nusikaltėlių, negu kiti žmonės. Už tai įvairiopas apiplėšimas pagyvenusiuoju yra mūsų visų ypatingo dėmesio vertas. Atsižvelgiant į pagyvenusiuoju sumenkusių ekonomiją ir jų vienišumą, jų apiplėšimas yra nedelsiant šalintinas. Senstant pajamos mažėja, už tai jų netekimas pagyvenusiems yra labai skaudus dalykas. Pagyvenusieji esti užpuoliami to paties plėšiko pakartotinai daug dažniau, kaip kiti žmonės. Pagyvenusieji daug dažniau gyvena pavieniai — tas dar daugiau padidina jų nukentėjimą nuo kriminalistų.

Pagyvenusiuoju apsigynimo įėjogis ir išvėrmė yra sumenkusios, už tai jų pajėgumas gintis ar nuo pavojaus pabėgti yra susilpnėjęs. Be to, pagyvenusieji daug dažniau serga kŕino negalėmis: jų klausia ir regėjimas mažėja, dar ir kitos kūno dalys sumenkusios — todėl kriminalistai su pagyvenusiuoju gali daug lengviau susidoroti. Dėl visų minėtų priežasčių pagyvenusieji negali sėkmingai priešintis užpuolikai. Tą gerai žino visi kriminalistai. Mes paliecame pagyvenusiuosius užpuoliko malonei, o jis tos malonės mažai rondo, už tai pagyvenusieji daug kenčia nuo visokių nenuodėlių.

Dar to negana. Dėl lėšų stokos pagyvenusieji gyvena dažniau artumoje kriminalistų — senamiestyje, o ne priemiesčiuose. Taip, šalia kriminalistų gyvendami, jie ir dažniau nuo jų nukentia.

Kriminalistai žino dienas, kada pagyvenusieji gauna pensijos čekius savo pašto dėžutėse. Taip ir didėja apvogimas mažiausiai apsaugotų mūsiškių. Kadangi pagyvenusieji dažniau vaikšto ir autobusais važinėja — juos dažniau vagys gatvėse užpuola.

Nuo ko dažniausiai nukentia pagyvenusieji

Missouri valstijoje, Kansas City, Midwest Research instituto darbuotojas Carl I. Cunningham susekė, kad tarpe didesnių apiplėšimų įsilaužimas į namus būna dažniausias. Taip yra ir visoje Amerikoje, ne tik Missourii valstijoje. Po to savu dažnumu seka ginkluoti ar stipriai kumščiuoti apiplėšimai ir vagystės, automobilių pavogimas, piniginės atėmimas, užsiuolimai, išprievartavimai, lytiniai nusikaltimai ir žmogžudystės.

— Kodėl dabar tas viskas taip darosi? Žinoma, plačiai imant, minėtas pagyvenusiuoju skriaudimas yra dalis žmonių sugedimo jų neauklėjimo pasekė. Ne laikai čia kuo nors dėti yra, bet nesitvarko su vaikų auklėjimo žmoneis čia kalti. Dabar mes valgom karčius vaisius, kuriuos augino prieš mus buvusieji ir su mumis gyvenantieji visiškai pakvaišusieji saugę: jie vaikus gimdo savo ištvirkavimo pasekė, o jų auklėjimą į žmoneis palieka kriminalistų valdomai gatvei, spaudai, televizijai, kinui ir nužmogėjusiam vyresniajam. Sėjom vėjus, dabar audras mums priseina plauti. Už tai nustokime kaltinti Dievą ir liukimės kaltę mesti šėtonui bei kuriami kitam nebuvėliui: visas mūsų tarpe kerojančias piktėoles mes patys užsiau-

ginom, todėl mes patys galime ir turime jas išrėvėti. Kito kelio į pagyvenusiojo apsaugą nuo kriminalo nėra ir nebus.

Amerikiečiai suverčia visą blogi žmonių sugedimui — taip vadinamai miestiskai krizei. Žinoma, toks elgesys, nieko teigiamo žmogaus auklėjimui nedarant, yra pilotiškas rankų nusiplovimas ir dar didesnės suirutės savo tarpe laukimas. Mums reikia vadų, kurie vestų mus atgimimam ir žmonišką elgseną.

Kaip vyresnieji išmano — taip save gan

Pagyvenusieji amerikiečiai ir mūsiškiai minėtus kriminalistų biurumus gerai žino, už tai jie nesinaudoja čia visur skelbiama amerikietiskąja laisve — ypač judėjimo laisve, pagyvenusieji čia patys užsidaro savo namuose ir vis rečiau išeina laukan ir tik būtinu reikalo verčiami.

Žinoma, kartais žmogus baiminasi ir be reikalo. Bet ir tada žmogus vienodai kenčia: duris užrakinais laiko ir galvos nekiaša laukan. Kadangi Amerikoje mažai kas gerbia pagyvenusieji, be to dar ir patys pagyvenusieji čia jaučiasi nuvertinti esą — daugelis jų nesiskundžia policijai ir teismams — neprašo visuomenės apsaugos. Tokie kenčia nuo žiaurių saviškių, nenorėdami gėdos daryti savo šeimai. Jie nesiskundžia policijai, nes žino, jog ši jų neapsaugos: dar daugiau nukentės jie patys ir jų langai, kai policija išvažiuos. Reikia visuotinos kovos su blogiu mūsų aplinkoje, o ne vien policijai pavesti tvarkyt nežmoniškuosius.

Kaip dažnai apiplėšiami pagyvenusieji

Iki šiol čia niekas nekrepė reikiamo dėmesio į pagyvenusiuoju skriaudas. Dabar pamažu imama domėtis kaip didelė yra toji blogybė tas vyresniųjų nusikaltimas juos apiplėšiant. Iki šiol nebuvo svarbu, kokio amžiaus žmogus buvo nusikraustas, išskyrus vaikus. Todėl nebuvo vedama statistika apie nuoskaudas žmonių, sulaukusiu 60-65 ar daugiau metų.

Vieni tyrinėtojai atliko minėtą statistiką Kalifornijos universitete. Buvo registruojamos vagystės Kalifornijoje, Oaklando vietovėje. Išvadoje tyrinėtojai tvirtina, kad pagyvenusieji tikrai yra labiausiai nukentantieji mūsų visuomenės nariai. Tame mieste (o ir kitur tas pats) vienu metu laike būti žmogų apiplėštam yra didelė galimybė: vienas apiplėštas žmogus iš 146 žmonių. Gį, virš 65 metų žmogaus apiplėšimo galimybė žymiai padidėja: tokio amžiaus vienas žmogus apiplėšiamas iš 24 asmenų.

Tie duomenys atitinka ir kitų tyrinėtojų žinioms toje srityje. Law Enforcement Assistance Administration penkiuose šio krašto miestuose susekė, kad vagystės apiplėšimai pasitaiko dažniausiai virš 50 metų amžiaus žmonėms.

Ar gerėja surašymas pagyvenusiuoju skriaudų

Kansas mieste policijos vadui Clarence Kelley (dabar jis yra FBI direktorius), vadovaujant, buvo pradėta kompiuterio pagalba užregistruoti kriminalinę statistiką, atsižvelgiant į nukentėjusiuoju amžių. Tuo būdu susekama vietas, kuriose kriminalas auga, sužinoma, kokios rūšies kriminalas vyrauja — tada policijai geriau sekasi tvarkyti piktadarius.

Reikšmingiausi tyrimai apie nukentėjusiuoju amžių atlikti yra Midwest tyrimo instituto, talkinant — finansuojant pagyvenusiuoju reikalus tvarkančiai įstaigai — Administration on Aging. Tirta buvo kriminalistų nusikraustieji kapos metų sulaukusieji ir vyresni. Žinias davė policija, nusikraustieji ir jų kaimynai. Taip pat ir buvusieji kriminalistai išryškino ypatingą pagyvenusiuoju nukentėjimą nuo kriminalo.

Tais duomenimis remiantis ir savarankiškai veikiant, dabar einama prie padidintos namų apsaugos, kad tuomi sumažinus kriminalą. Toks New Yorko mieste Namų planavimo institute dirbąs Oscar Newman sugalvojo apsaugomąjį tarpą. Tai eilė fizinių dalykų, padedančių bendrabučiuose gyvenantiems sudaryti užtvėrą prieš kriminalistus. Dabar mūsiškiai ir amerikiečiai dažnai tveriasi aukštas tvoras apie savo namus.

O ką daro organizacijos

Yra šiek tiek pajudėta ta linkme. Yra valstybių, miestų net kaimynystėjų ir net privačių grupių, įsijungusių į bandomąjį darbą, apsaugant žmones, ypač pagyvenusiuosius nuo kriminalo. Kelias dirbančiųjų grupes čia paminišim.

New Yorko miesto namų administracija pradėjo „išnuomota patruliuavimą“ — apsaugą. Taip pat New Jersey, Hobokeno vietovėje įrengti ypatingi prietaisai tuose namuose gatvių kėrtėse, kur kriminalas gausiausias: naudojama trumpų nuotolių televizijos įrenginiai. Žinoma, tai tik lašas jūroje.

Vyresniųjų apmokymas

Svarbu ir pagyvenusiuosius apmokyti apsaugos nuo kriminalo. Kalifornijoje, Teisingumo departamentas reguliariai rengia kursas, kaip vyresniems žmonėms saugotis nuo kriminalo. Kalifornijos prokuroras turi sudaręs patarėjų grupę. Jie taria vyresniųjų asmenų apturimas sunkenybes. Tos grupės žmonės susirenka reguliariai aptarimui, kas daryti apsaugant pagyvenusiuosius nuo kriminalo.

Taip pat dirba šioje srityje ir kitos šio krašto organizacijos: Amerikos pensininkų ir pensininkų mokytojų dr-jos. Jų veikla pasitarnauja nuo kriminalo apsaugos ir apsisaugojimo reikale. Valdžios institucijos ir universitetai irgi dirba šioje srityje — mitynguojia, suvažiavimuose tariasi kriminalo apsisaugojimo reikale. Taip, kad lauziami pirmieji ledai — kriminalo mažinimo — apsaugos nuo jo reikalu jau eina pavasaris Amerikos klonias ir pakalnėms.

Auklėjimas ir mokymas

1971 m. Baltuose Rūmuose įvyko pagyvenusiuoju asmenų reikalų konferencija. Tada buvo prisimintina, kad policijos vyriausiasis uždavinys yra pagyvenusiems tinkama pagalba. Tokiai apsaugai tada buvo numatyti federalinės valdžios lėšos. Dar toj konferencijoje buvo numatyta, kad pagyvenusiems namai būtų saugūs nuo kūno sužalojimų ir kad tų namų aplinka būtų saugi. Už tai mes darykim sava veikla Marquette Parką saugia vieta, nes čia veik vieni pagyvenusieji gyvena, o toliau — tik tokie ir tegyvens. Chicago Tribune rašo, kad M. Parkas yra švarus ir beveik be kriminalo. Tad dirbkime, o ne tik kalbėkime, kad šis parkas ir kitos vietovės būtų tokios, kokios jos dabar yra. Mūsų spaudos žmonės, namų savininkai, kunigai, daktarai, advokatai keiskime amerikiečių neteisėną nuomonę būk čia lietuvių tarpe triukšmą kelia kokie tai nenuodėliai. Tikrumoje lietuvių kova už apsaugą nuo kriminalo turi veržtis į amerikietiską spaudą visomis įėjomis.

Visi keltame reikalą, kad pagyvenusiems reikia ypatingos apsaugos nuo kriminalo. Reikia, kad policija kreiptų ypatingą dėmesį, ir tokių, kurie net dar neprašo mi įteikia auką vienam ar kitam tikslui. Vienas iš jų buvo a.a plk. A. Bukūnas iš St. Charles. Deja ne visi į aukoms pasiųstus laiškus atsako. Vieni kasmet siuntinėja, o kiti net nesiteikia atsakyti. Argi jie nepaliko giminių ar draugų už geležinės uždangos, kurie komunistų persekiojami? Aukų rinkėjai aukoms rinkti leidžia laiką ir pinigus ne savo malonumui, bet artimo meilei. Už tai jie negauna nei medalių, nei kitų dovanų. Pasitaiko, kad kai kurie aukotojai kartais kritiškai apkalba jų pastangas. Aukojusiems aukų rinkėjai D. Vizgirdienė ir B. Jablonskis šelpiamųjų ir Balfo vardu nuosirdžiai dėkoja. Taip pat labai dėkingi Balfo pirmininkei M. Rudienei, parėmusiai jų pastangas laiškais.

Visa Imbrų šeima — marti Dahn (kair.), sūnus Antanas, ir tėvai: Ignas ir jo žmona, nutarė mesti pakeltą svorį, todėl valgo vaisius — daržoves ir sveikus baltymus (kiaušinių, sojos pupelių, paukštiešius be riebalų) ir jiems labai gerai sekasi. Nuotr. M. Nagio

MŪSŲ KOLONIJOSE

Aurora, Illinois

BALFO RINKLIAVA BAIGTA

Keletą mėnesių trukusi Balfo šelpiamiesiems sušelpiti rinkliava yra baigta. Lankantis po namus ir laiškais surinkta 438 dol. Tokią sumą sutelkė vien Auroroje neįmanoma, nes naujųjų ateivių yra vos kelios šeimos. Senieji, kurie irgi paremdavo nors kuklia auka, dauguma iškeliavo amžinybėn, o likusieji gyvi kai kurie dar aukoja, kiti senatvės ligų kamuojami išleidžia sveikatai palaikyti.

Šios rinkliavos didžiausiu aukotojai yra: A. Venckus Naperville 35, pensininkai D ir J. Vizgirdai Aurora 30 ir toliau seka keli po 25 dol. Yra tokių geraširdžių ir dosnių aukotojų, kurie kasmet auką atsiunčia laišku. Pasitaiko

mus apsaugodama. Tai pirmos svarbos reikalas. Miesto policija turi daugiau pastangų dėti, kad Baltųjų Rūmų patarimus pagyvenusiųjų apsaugos reikale galėtų išpildyti.

Mūsų visuomenė parūpina ypatingą apsaugą — policijos globą mokykliniams vaikams, Rock and roll dainininkams, banko tarnautojams ir daugybei kitų, kurių apsauga visuomenei yra svarbi. Tai kodėl tokią apsaugą negalima praplėsti ir vyresnio amžiaus žmonėms?

ISVADA: Miela girdėti, kad kai kurios vietovės jau naudoja policijos apsaugą pagyvenusiems. Tikėkimės ir dirbkime visas jėgas dėdami, kad ir kitos vietovės „pasektų anų pavyzdžiu. Patys neapsileiskime jaunesnėm — dirbkime pagyvenusiuoju apsaugai visokeriopa, įskaitant ir jaunųjų tinkamą auklėjimą vyresniųjų pavyzdžiu. Veržkimės gabieji į amerikietiską spaudą keldami būtiniausias reikalus — ragindami amerikiečius keltis iš didžiausio apsnūdimo pagyvenusiųjų visapusiškos apsaugos reikale.

PASISKAITYTI. Geriatrics, April 1976.

Psichiatras gydytojas su padėėja ligoninėje laikomus vaikus nuteikia žmoniškam gyvenimui. Jau seniai turėtas baimes, nusiminimus, neramumus vaikai sumažina ir į namus grįžta daug sveikesni. Tai New Yorko, žydų ligoninėje dirbą gydytoja Yehuda Nir (kair.) ir gyd. Dorcas Cofer. Taip egis ir mes turime savo vietovėse — tada nusikaltimai mažės.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
 Second Class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily, except Sundays, Legal holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society
 Subscription Rates: \$28.00 — Chicago and Cook County, Illinois. Elsewhere in U.S.A. \$36.00. Canada \$28.00. Foreign Countries — \$29.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesučiunami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, atzīmima, iki kada skaitytojas yra užsimokėjęs.

„Draugo“ prenumerata mokama iš anksto metams 6 mėn. 3 mėn. 1 mėn.

Chicago, Cook, Ill.	\$28.00	\$15.00	\$10.00	\$4.00
Kanadoje	\$28.00	\$15.00	\$10.00	\$4.00
Kitur	\$26.00	\$15.00	\$10.00	—
Užsienyje	\$29.00	\$17.00	\$11.00	—
Savaitinis	\$18.00	\$10.00	—	—

● Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:30, šeštadieniais 8:30 — 12:00.
 ● Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

● Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

Tel. PR 8-3229

DR. ANNA BALIUNAS
 AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
 2858 West 63rd Street
 Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS
 Akuserija ir moterų ligos
 Ginekologinė Chirurgija
 6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6416
 Priima ligonius pagal susitarimą. Jei neatsiliepia, skambinti 374-8004.

DR. VL. BLAŽYS
 PŁAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS
 Marquette Medical Center
 6132 So. Kedzie Avenue
 Val.: pirmad., antrad., ketvirtad. 6 iki 7:30 val. vakaro. Šeštad. nuo 1 iki 3 val.
 Pagal susitarimą
 Ofiso telefon. VA 3-2670
 Rezid. tel. WALbrook 3-2048

Tel. Ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233
DR. PETER T. BRAZIS
 GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
 2434 West 71st Street

Val. pirm., ketv. 1 iki 6 v. popiet. Antrad., penktad. 1-5, treč. ir šeštad. tik susitarus.
 Dr. Ant. Endoko kabineta perėmė

DR. EDMUND E. CIARA
 OPTOMETRISTAS
 2709 West 51st Street
 Tel. — GR 6-2420
 Val.: pagal susitarimą; pirmad. ir ketv. 1-4 ir 7-9; antrad. ir penkt. 10-4; šešta. 10-3 val.

Ofs. tel. 735-4477; Rez. 246-2839
DR. E. DECKYS
 GYDYTOJA IR CHIRURGE
 Specialybė — Nervų ir Emocinės ligos
 CRAWFORD MEDICAL BUILDING
 6449 So. Pulaski Road
 Valandos pagal susitarimą

Rezid. tel. — GI 8-6373
DR. W. M. EISIN-EISINAS
 AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
 GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
 6132 So. Kedzie Ave. WA 5-2670
 Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepia, skambinti: MI 2-0901.

Tel. — BE 3-5893
DR. A. B. GLEVECKAS
 GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
 Specialybė Akijų Ligos
 3907 West 103rd Street
 Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — PR 8-2220
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
 JOKSA
 VAIKŲ LIGOS
 2656 West 63rd Street

Pirmad., antrad., ketvirtad. ir penkt. nuo 12 iki 3 val. ir nuo 5 iki 8 val. vak. Šeštad. nuo 1 iki 4 val.
 Ofs. PO 7-6000 Rez. GA 3-7278

DR. A. JENKINS
 GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
 3844 West 63rd Street
 Valandos pagal susitarimą
 Tel. atsakomas 12 valandų.

DR. K. A. JUCAS
 DERMATOLOGIJA — CHIRURGIJA
 1002 No. Western Avenue
 5214 No. Western Avenue
 Tel. atsakomas 12 valandų
 489-4441 — 561-4605

Įstaigos ir buto tel. 652-1381
DR. FERD. VYT. KAUNAS
 BENDROJI MEDICINA
 1407 S. 49th Court, Cicero
 Kasdien 10-12 ir 4-7
 Išskyrus treč. ir šešt.

Tel. ofiso ir buto: OLYmpic 2-4150
DR. P. KISIELIUS
 GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
 1443 So. 50th Ave., Cicero
 Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. Išskyrus trečiadienius. Šeštadieniais 12 iki 4 val. popiet.

Tel. Reliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
 (Lietuvis gydytojas)
 3925 West 59th Street
 Val.: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 12-4 val. popiet. ir 6-8 val. vak. Šeštad. 12-2 val. popiet. o trečiadieniais uždaryta

DR. IRENA KURAS
 GYDYTOJA IR CHIRURGE
 KODIŲ IR VAIKŲ LIGOS
 SPECIALISTE
 MEDICAL BUILDING
 7156 South Western Avenue.
 Valandos: Kasdien nuo 10 val. ryto iki 1 val. popiet. ir 6-8 val. vak. Trečiadieniais uždaryta
 Ofiso tel. RE 7-1168; rezd. 239-2919

Ofiso HE 4-1818; Rezid. PR 6-9801
DR. J. MEŠKAPSKAS
 GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
 Specialybė vidaus ligos
 2454 West 71st Street
 (71-os ir Campbell Ave. kampas)
 Val.: pirm., antrad., ketvirtad. ir penktad. 8 iki 7 v. p. p. Tik susitarus
 Tel. 778-6565

DR. VIDAS J. NEMICKAS
 SIRDIES IR VIDAUS LIGOS
 2454 West 71st Street
 Valandos pagal susitarimą

OPTICAL STUDIO
 VIOLETA KAROSAITĖ
 7051 So. Washnaw, tel. 778-6766
 Pritaikomi akiniai pagal gydytojų receptus.
 Didelis akinių rėmų pasirinkimas.
 Val.: pirm. ir antr. penkt. 10-5-30
 Ketv. 1-8 v. vak. Šešt. 10-4 v. p. p. Trečiadieniais uždaryta.

Telef. — 282-4422
DR. ROMAS PETKUS
 AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
 Ofisai:
 111 NO. WABASH AVE.
 4290 NO. CENTRAL AVE.
 Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PŁEČKAS
 OPTOMETRISTAS
 (Kalba lietuviškai)
 2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
 Tikrina akis. Pritaiko akinius ir „Contact lenses“
 Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
 INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
 2656 W. 63rd Street
 Val. antrad. nuo 1-4 popiet ir ketv. nuo 5-7 vakare
 Ofiso tel. 776-2890, rez. 448-5545

DR. J. J. SIMONAITIS
 GYDYTOJAS
 Adresas 4255 W. 63rd Street
 Ofiso telefon. RE 5-4410.
 Rezidencijos telefon. GR 6-0617
 Val.: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 1 iki 3 val. popiet.

DR. VYT. TAURAS
 GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
 Bendra praktika ir moterų ligos
 Ofisai ir rez. 2652 W. 59th St.
 Tel. PROspect 8-1223
 Ofiso val.: pirm., antr., treč. ir penkt. nuo 2 val. ir 6-8 v. vak. Šešt. 2-4 p.p. ir kitu laiku susitarus.
 Ofiso tel. HE 4-2123, namų GI 8-6196

DR. V. TUMASONIS
 CHIRURGAS
 2454 West 71st Street
 Val.: pirm., antrad., ketv. ir penktad. 2-5 ir 6-7 — iš anksto susitarus.
 Tel. ofiso PR 6-6446

DR. F. C. WINSKUNAS
 GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
 3107 West 71st Street
 Valandos: 1-4 val. popiet. Treč. ir šeštad. pagal susitarimą.

Ofiso tel. 586-3168; namų 636-4850
DR. PETRAS ŽLIUBA
 GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
 6234 S. Narragansett Ave.
 Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 2-7
 Šeštadieniais pagal susitarimą

ISTORINIŲ VERTYBIŲ NAIKINIMAS

Gyventojų susigrūdimas miestuose yra nauja problema. Modernus gyvenimas ir patogumų ieškojimo karštis naikina patį žmogų. Oro užteršimas, gamtos iškreipimas, erdvės sustaunimas, meno ir istorinių vertybių netaisojimas naujosios kartos, — tai nuolat kylą klausimai, kurie svarstomi visuomenės, auklėtojų ir net vyriausybės. Miestų perkrovimo ir modernaus klajoklio dvasios įtaka veikia amerikiečius, kurie dar nori išlaikyti pakankamai erdvės žmogui ir išryškinti savo istoriją tautai. Tai svarstoma ir etninės grupės, norinčios palaikyti tautinės kilmės tradicijas, kultūrinės vertybės ir savus sambūrius.

Paul H. Hallett, nuolatinis "National Catholic Register" savaitraščio bendradarbis, konkrečiai kelia naikinamų bažnyčių klausimą. Kaip pavyzdį jis nurodo Pittsburgho bizantiško stiliaus Sv. Bonifacio bažnyčią, kurioje atspindi trečiojo šimtmečio graikų stilius. Miestas, norėdamas statyti naują kelią, bažnyčią nupirko, o jos aplinką paskyrė kitiems tikslams. Tuo pačiu metu susidarė komitetas ginti bažnyčią, kaip meno ir istorinę vertybę, ginti ir aplinką nuo taršos.

Komiteto vadovauja Pittsburgho universiteto profesorius dr. Arkadij Nebolsine griežtai pasisako prieš aplinkos teršimą, prieš istorines vertybes kūrinių naikinimą ir prieš etninę grupę, šioje vietoje susispietusių, naikinimą. "Sunaikinusi bažnyčia, sunaikinama etninė grupė širdis, nes jie priversti keltis kitur ir skirstytis, jie verčiami sugriauti savo kaimynystę ir sambūrius". Paul H. Hallett dar primena ir Chicago's Sv. Adalberto, Philadelphia's Sv. Liudviko ir daugelį kitų sunaikintų ar naikinamų bažnyčių, daugiausia sukurtų etninė grupių. Jos jau yra susiliejusios su amerikiečių tauta, bet nori išlikti savoje aplinkoje ir arti savo senelių ar tėvų sukurtų kultūrinių ir istorinių paminklų — bažnyčių. Ardymas šios aplinkos yra ardytas žmonių gyvenimo.

Tautiniai susigrūpavimai kilo ir nyko. Jie priklausė nuo gamtos darbo, uždarbių ir kultūrinių sambūrių. Ne tik senieji lietuviai, bet ir kitos tautinės grupės, atvykusios į Ameriką, tuoj organizavosi į draugijas, kūrė savo parapijas, statė bažnyčias. Katalikai nuo pereinamo šimtmečio kūrė net savas mokyklas, kuriose pagrįstai tikėjosi geriau išauklėti vaikus, negu to meto valdiškose mokyklose. Nors antroji, ypač trečioji bet kurios tautos karta jau retai temokėjo savo kalbą, bet visos etninės grupės, tuo metu dažnai net nepripažindamos prie savo kilmės, išlaikė tautinius papročius, ypatines tradicijas, įvairius profesinius ar kultūrinius sambūrius.

Tačiau, anot minėto prof. A. Nebosine, pirmiausia atveiai ir jų vaikai būsėsi aplink darbu ir savo bažnyčias, į kurias buvo sudėję visus meninius sugebėjimus. Bažnyčių statyboje yra išlikusi ne tik tautinių grupių išraiška, bet ir Amerikos istorijos dalis, ypač jos kultūriniai laimėjimai. Negalima sulaukyti laiko ir aplinkos pasikeitimų. Nauja technika, nauji išradimai ir naujos

priemonės žmogaus gyvenimui gerinti keitė ir tebekeičia miestų aplinką. Keičia kaimynystę ir žmonių santykius. Tai neišvengiama, bet ir negirtina, kai dėl patogumų sunaikinama viskas, kas žmogaus kultūriniam kilimui ir tautiniam auklėjimui yra būtina.

Tautinių grupių veikla, kultūrinis įnašas ir kūryba, organizuojant religines ir tautines institucijas, yra Amerikos istorija. Ji moko dabarties šio krašto jaunąsias kartas, kad jos neliktų medžiagis be šaknų, o būtų tautų tautai. Tai svarstoma ir etninės grupės, norinčios palaikyti tautinės kilmės tradicijas, kultūrinės vertybės ir savus sambūrius. Rūpestis etninę grupę įnašu ir kūryba yra kartu rūpestis gyventojų moraliniu atsparumu ir šios tautos ateitimi. Rasti atsparą kultūriniam paveldėjimui šiandien yra būtinybė gyvenimui taisyti ir žmonių dvasiai kelti.

Klajoklinė dvasia yra apėmusi ir lietuvius. Ne tik dėl miesto modernaus klajokliškumo, bet ir dėl besikeičiančios etninės, rasinės ir religinės aplinkos lietuviai keliasi iš vienos vietos į kitą, iš vieno miesto į kitą, ypač praleisti senatvės dienas. Tai jaučia visi tautiniai sambūriai, kaip parapijos, draugijos, mokyklos, kultūrinės institucijos. Jau mažai yra bažnyčių ar mokyklų, kurios šiame krašte dar būtų galima vadinti lietuviškomis. Tiek jų aplinka, tiek parapijų sudėtis jau yra labai mišrios. Jau uždaryta daug salių ir ne vienas užėgosis namas, kuriame anksčiau vykdavo susirinkimai, kultūriniai pabūviai, draugijų susibūrimai.

Tariant minėto profesoriaus žodžiais, mažai kieno pageidaujamas kelias šiandien labiau vertinamas, negu kultūrinė ar religinė įstaiga dėl savo istorinės ar meninės vertės. Tautiniu ar etniniu požiūriu tai yra nuolatinis slinkimas į paprastą masę, kuri praranda savo charakterį ir nesugeba pakankamai turtinti kultūrinį šio krašto gyvenimą.

Ypač didelis yra nuostolis tautinei grupei, kuri yra sukūrusi dabar jau griuamą ar sugriautą institucijas. Ji savo tradicijomis ir sentimentais su tomis institucijomis yra suaugusi, kaip šimtmečius vienoje vietovėje išsilaikiusi šeima suaugusi su savo žemės gabalu ar senelių kapais. Nuostolis yra ir kultūrinio požiūriu, nes etninio charakterio — net mišrios šeimos — praradimas supilkina kultūrinį ir meninį tautinės grupės lygį.

Gera yra, kad lietuvių tarpe yra užmojų bent filmuose ar leidiniuose įamžinti tautines istorines vertybes turėjusias lietuvių institucijas — bažnyčias, mokyklas, paminklus, net kapines, kuriose išsilaikė daugybė lietuvių. Mėginama išlaikyti lietuvišką kūrybą bent dokumentuose yra prisidėjimas prie lietuvių kultūrinio ir ekonominio įnašo Amerikai padarymo. Kartu yra ir šio krašto istorijos atkūrimas. O kas neturi savo istorijos, tas lieka tik brūzgynai be šaknų. Tik įsižiūrėję istorijon žmogus ir tauta išauga medžiu su giliai podirvin suleistomis šaknimis, auginančiomis patriotizmo tautiniame kūne.

P.S.

Spaudoje ir gyvenime

ATEITIES TRAUKINIAI

Ateities greitieji traukiniai galės važinėti 260-300 km greičiu per valandą. Šie greitieji traukiniai, tikimasi, ateityje važines po visą Europą. Dabar jų prototipas yra Prancūzijoje dar užuomazgos stadijoje. Prancūzijos vyriausybė patvirtino naują projektą geležinkelio linijai praversti tarp Paryžiaus ir Liono.

Tarp tų dviejų miestų naujieji "greitukai" vežios kelivius daugiau kaip 250 km greičiu per valandą. Atstumas tarp tų miestų 415 km bus nuvažiuotas per dvi valandas. Dabar ta kelionė trunka ilgiau kaip 4 valandas. Pabrangęs benzinas pabrangino ir oro susisiekimą lėktuvais; reikėjo ieškoti kitų susi-

EUCCHARISTINIO KONGRESO EIGA

Nors bendri kongreso eigos bruožai jau seniai žinomi, bet tik dabar išryškėjo detalės. Reikia manyti, kad visuomenei bus įdomu žinoti, kas, kaip ir kada vyks kongreso metu.

Kongreso sekmadienis

Rugpjūčio 1 d. — kongreso atidarymo diena. Dienos mastymo tema: "Eucharistija ir Dievo alksis". Tą dieną 10 val. 30 min. ryto šv. Andriejaus parapijos bažnyčioje įvyks lietuvių šv. Mišios.

Kongreso atidarymas įvyks 6 val. vakaro. Tai bus didelė eisenos su žvakėmis miesto gatvėmis. Eisena bus tokia: pirmiausia eis Philadelphia miesto garbės sargyba (raitoji policija), paskui JAV garbės sargyba. Toliau eis tautinių grupių garbės sargyba, kurią sudarys po 20 iš kiekvienos tautybės asmenų, devynių tautiniais rūbais ir nešančių tautines vėliavas iki šiol užsiregistravo 27 tautybės. Dalyvaus ir lietuviai.

siekimo priemonių. Buvo sugrįžta prie pagerinto greitojo traukinio.

Pagal Jacques Pelissier, SNCF (Société Nationale de Chemins de Fer) pirmininko, bus siekiama išplėsti greitųjų susisiekimo geležinkelio tinklą plačiu mastu. Prancūzija po tam tikro laiko turės įvedusi naują greitųjų traukinių susisiekimo tinklą. Paminėta Paryžiaus-Lijono linija turės būti parduota iki 1982 m. Greitieji traukiniai iš Paryžiaus išvyks kas pusvalandį. Numatomas, kad per metus teks pervežti 15 milijonų keleivių ir SNCF tikisi į šį projektą įdėti milijardus frankų atgauti per 10 metų.

Greitukai traukiniai bus varomi elektros energija. 50000 Watų turbinos išvystys reikiamą greitį. Motorų triukšmas traukinyje nebus girdimas. Iš padarytų bandymų nustatyta, kad vienintelis triukšmas vagonuose bus oro vėsinantųjų ūžimas. Paimamas reikalas su stabdžiais. Stabdymui numatyti 4 mechanizmai ir 300 km greičio traukiniai sustabdyti reikės 4 km kelio.

Prancūzija Europoje pirmoji pradėjo rūpintis greitaisiais traukiniais. Jos geležinkelių administracija turi gerų inžinierių, pasižymėjusių metro tinklų statybomis. Prancūzijos modelis pritaikytas Teherane, Kaire, Montrealyje, Meksiko City ir Santiago. Manoma, kad per ateinančius dešimtmečius ir kiti Europos kraštai paseks Prancūzijos pavyzdį. Įrengtas naujas Europoje geležinkelių tinklas apie 40,000 km ilgio prisidės prie greitesnio keleivių susisiekimo Europoje. Susisiekimas bus kone toks pat greitas, kaip ir lėktuvu, bet pigesnis.

A. T.

Toliau eis kiti kongreso dalyviai. Lietuviai žygiuos atskiru būriu ir neš didelį lietuvišką kryžį, kurį jau baigia daryti Philadelphia's Lietuvių Sv. Andriejaus parapijos zakrastijonas Jonas Skladaitis. Tai bus jo dovana kongresui. Panašus kryžius prieš dvejus metus buvo lietuvių nešamas 40-me Eucharistiniame kongrese Australijoje, Melbourne. Šalia kryžiaus bus nešamas didelis plakatas su užrašu "Lithuania Hungers for Freedom". Eisenos stebėtojams bus dalijami atsišaukimai Lietuvos reikalui.

Kongreso pirmadienis

Seimos diena. Dienos tema "Eucharistija ir dienos alksis". 10 val. 30 min bus lietuvių šv. Mišios Sv. Jurgio parapijos bažnyčioje. Kitose Philadelphia's parapijose įvyks specialios šeimos pamaldos ir vadinamoji vargšų vakarienė, renkamos aukos. Surinkti pinigai bus paaudkoti badaujantiems pasaulyje šelpti.

Vakaro susirinkimų salėje įvyks simpoziumas (svarstybos) apie badą pasaulyje. Paskui įvyks bendros šv. Mišios 8 val. vakaro šeimos rinksis specialiom pamaldom Veteranų stadione.

Kongreso antradienis

Rugpjūčio 3 d. — kenčiančių žmonių diena. Dienos tema "Eucharistija ir laisvės bei teisingumo alksis". 10 val 30 min. ryto lietuviai turės savo kalbą Mišias Sv. Kazimiero parapijos bažnyčioje. Apie pietus susirinkimų salėje numatomas vyresniojo amžiaus dalyvių susirinkimas. Tikimasi sulaukti apie 10,000 dalyvių.

Kunigų Vienybės centro valdyba. Iš kairės: kun. Vytautas Pikturna — sekretorius, kun. Jurgis Gurinskas — vicepirmininkas, prel. Jonas Balkūnas — pirmininkas, kun. Kazimieras Pugevičius — vykdomasis vicepirmininkas ir kun. Viktoras Dabušis — išdinininkas.

3 val. p. p. įvyks svarstybos tema "The Catholic Church Today in Lithuania, the Ukraine and Eastern Europe". Čia bus pateikti trumpi — 10-15 min. pranešimai apie bažnyčios būklę paskiriose kraštuose. Lietuviam atstovaus kun. K. Pugevičius. Pranešimai bus paskelbti kongreso darbų knygoje.

8 val. vakaro Veteranų stadione bus specialios koncelebracinės mišios už taiką ir teisingumą. Pagrindinis koncelebrantas bus Philadelphia's arkivyskupas kardinolas J. Krol, kongreso šeimininkas. Kiekviena kongrese dalyvaujanti tautybė turės savo kunigą, garbės koncelebrantą, kuris drauge su kardinolu laikys Mišias. Lietuvių koncelebrantas bus kun. Kąjėtonas Sakalauskas, Sv. Andriejaus lietuvių parapijos vikaras ir Eucharistinio kongreso lietuvių komiteto vykdomasis vicepirmininkas. Tautiniais rūbais pasipuošę pasauliečiai atneš prie altoriaus šv. Mišias auką.

Kongreso trečiadienis

Rugpjūčio 4 d. — dvasiškų diena. Dienos tema "Eucharistija ir šv. Dvasios alksis". 10 val. ryto Veteranų stadione įvyks koncelebracinės Mišios už pašaukimus. Dalyvaus ir lietuviai dvasiškiai.

Po pietų Sv. Andriejaus lietuvių parapijos salėje bus Pasaulio lietuvių kunigų vienybės suvažiavimas, kuriame bus priimtos statutas. PLKV stengiasi sujungti paskirų kraštų lietuvių kunigų vienybės. PLKV buvo įsteigta pereinamojo amžiaus dalyvių susirinkimas. Tikimasi sulaukti apie 10,000 dalyvių.

tyvių kunigų vienybė, kuriai vadovauja prel. J. Balkūnas. 5 val. p. p. Sv. Petro ir Pauliaus katedroje įvyks Mišios pagerbti šv. Elžbietą Oną Seton, kuri pernai buvo paskelbta šventąja.

8 val. vakaro specialios Mišios, skirtos juodosios rasės dalyviams.

Kongreso ketvirtadienis

Rugpjūčio 5 d. — piligrimų diena. Dienai skirta tema "Eucharistija ir tiesos alksis". 10 val. 30 min. ryto lietuvių Mišios Sv. Jurgio parapijos bažnyčioje.

11 val. ryto JAV Nepriklausomybės salėje įvyks apeigos gyvybės šventumui atžymėti. 5 val. p. p. Sv. Petro ir Pauliaus katedroje bus Mišios pagerbti buvusį Philadelphia's vyskupą Joną Neumaną, kuris galės būti greitai paskelbtas šventu.

7 val. vakaro Amerikos indėnai panaudos savo tautines apeigas šv. Mišiose JAV Nepriklausomybės salėje.

8 val. v. bus du įvykiai: susirinkimų salėje ekumeninės pamaldos visiems krikščionims ir Veteranų stadione specialios charizmatikų atsinaujinimo šv. Mišios.

Kongreso penktadienis

Rugpjūčio 6 d. — jaunimo diena. Numatytoji tema "Eucharistija ir tarpusavio susipratimo alksis". 10 val. 30 min. ryto lietuviai turės šv. Mišias Sv. Kazimiero parapijos bažnyčioje. Tą pačią valandą Veteranų stadione įvyks Mišios mokyklinio amžiaus jaunuimui.

7 val. vakaro bus laikomos Mišios vidurinė (gimnazijos — High School) ir aukštųjų mokyklų einančiam jaunimui.

8 val. vakaro Drexel universiteto didžiojoje salėje, kurioje telpa 1000 žiūrovų, įvyks didysis "Čiurlionio" ansamblio koncertas. Jis ruošiamas ryšium su JAV nepriklausomybės 200 metų sukaktimi. Bilietai kaštuos 5, 4 ir 3 doleriai.

9 val. vakaro Veteranų stadione susirinks šv. M. Marijos draugijos nariai ir kiti maldininkai pamaldoms. Paskui visą naktį tęsis specialios apeigos.

Kongreso šeštadienis

Rugpjūčio 7 d. — pasaulio žmonių diena. Dienos tema "Eucharistija ir laisvės alksis".

Šią dieną lietuviai bus labiausiai aktyvūs. 10 val. ryto šv. Petro ir Pauliaus katedroje bus atnaušiamos koncelebracinės lietuvių Mišios už kenčiančią Lietuvos Bažnyčią. Komp. A. Mikulskis šiomis išskilmėmis parąš specialias kanklių mišias, ku-

riais atliks "Čiurlionio" ansamblis drauge su savo kanklininkėmis.

Tuo po šių Mišių — 12 val. šalia šv. Petro ir Pauliaus katedros esančioje aikštėje "Čiurlionio" ansamblis atliks specialų koncertą lauke. Tai bus lietuvių dovana JAV-bėms 200 metų nepriklausomybės sukakties proga. Taip pat 12 val. lietuvių namuose Philadelphia's ruošiamą lietuviams agapė.

Tuo pačiu metu, t. y. 12 val. Sv. Andriejaus lietuvių parapijos salėje įvyks Ateitinių sen-draugijų sąjungos suvažiavimas kur tarp posėdžių bus ir pietūs. Tad didelis pasirinkimas kur dalyvaui.

5 val. p. p. ryto apeigų katalikai turės savo mišias Veteranų stadione.

Šią dieną visos kongrese dalyvaujančios tautybės turės savo pamaldas. Taip pat ir lietuviai. Tik kiekviena tautybė vis kitose bažnyčioje. O 7 val. vakaro įvyks procesija, kurioje dalyvaus visų tautybių tikintieji, užbaigę savo atskiras tos dienos išskilmes. Procesijoje žygiuos garbės sargyba su tautiniais rūbais. Po to dalyviai visą naktį praleis garbindami Švč. Sakramentą, o sekmadienio ankstyvą rytą nuvyks į specialias šv. Mišias.

Kongreso sekmadienis

Rugpjūčio 8 d. — paskutinė kongreso diena, uždarymas.

4 val. p. p. įvyks tautų ir valstybių eiseną Philadelphia's miesto centre. 5 val. p. p. įvyks "Statio Orbis" — iškilmingos uždarymo Mišios John Fitzgerald Kennedy stadione, kuriame telpa 200,000 žmonių.

Taip ir baigsis 41-sis tarptautinis Eucharistinis kongresas, kurio pagrindinė tema bus "Eucharistija ir žmonių alksis". Per visą kongresą susirinkimų salėje (Convention Hall Civic Center Complex) vyks lietuvių tautodailės paroda. Lankyti bus galima kasdien nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakaro. Virbelis

"METALINĖ" MEDIENA

Latvijos Medienos chemijos institute mokslininkų sukurta plastikota mediena pakeičia brangią ąžuolo, buko, skroble medieną.

Plastikuotos medienos technologija gana paprasta. Medžio tinkelės kelias paras laikomos 25% amoniako tirpale, paskui 2-3 minutes dideliu spaudimu presuojamos. Iš jos gaminami muzikos instrumentai, parketas, statybinės konstrukcijos ir kt.

Šauksmas

V. KAVALIČNAS

— Mano kūdikis. Mano dukrelė, — vėl pravirkta ji.

— Kur? — Argi tu nematai? Ji žiūri į mane, tiesia savo rankas ir šaukia. O Viešpatie, kaip baisu, kaip baisu stovėti ir nekristi į vandens ir jo negelbėti! — gliu sielos skausmu liejasi jos rauda ir nuaidi į artėjančios aušros tolas.

Pareinu namo, tačiau ten, kur buvau — tyloje ir ramybėje paskendusią pirkelę — jau nebegiūtu. Ilgai sėdžiu verandoje ir viską matau ir girdžiu:

Juodai ošanti jūra, Ūždama kelia motorinė valtis. Staigus posūkis — ir iš putojančio vandens iškylla dvi šaukiančios rankos:

— Mama! — Valtis kelia tolyn, ir niekas negirdi vienatvėje ir jūros ūžesy aidinio šauksmo. Tik paskui, jau paskutinį momentą:

— Leiskit, leiskit!.. Mano dukrelė, mano kūdikis!.. O mano Dieve!.. — veržiasi motina ir siaubo apimta tarsi suakmenėja. Ji žino — plaukti nemoka. Stovi ir žiūri. Ir kai rankos iškylla paskutinį kartą, ji nori mesti jom bet ką, ką turi — savo karolius. Tačiau išgirsta savo pačios žodžius:

— Ką darai? Nemesk, vis tiek neišgelbėsi, — ir susilaiko.

Paskui — tylus begalinis skausmas, ir ji sukrenta išsigandusioje ir nežinančioje ką daryti valtyje. O

kai atsigaua — nenutylanti sielos rauda, kuri susilieja su ištiesių rankų šauksmu, kylančiu iš rūšiai ošiančios jūros.

Artėja ir kitas vakaras. O kaip aš jo laukiu! Ir laukiu nuo pat ryto. Jis paskutinis. Paskutinis ir mūsų susitikimas, niekad nesugrįžęs ir niekad nepasikartojęs.

Sėdime ilgėsingame liūdesy paskendusiose kapinėse. Laukinė bitė sudūgija senos varpinės tyloje. Ir pasigirsta tarsi iš žemės ir laiko tolumų sugrįžusi rauda.

Tylūs saulėlydžio šešėliai tiesiasi užmirštais takais, ir į pamažu temstantį dangaus skliautą iškylla medinių kryžių rankos.

Žiūriu į jos veidą. O kiek jame skausmo, — maštau ir paliečiu jos ranką. Ji pažiūri į mane ir tyli. Žinau, kalbėti jai sunku — tuojau pravirkty, jei tik mėgintų ką sakyti.

Paskui jau matau — jos veidu rieda ašara. — Neverk. Viskas praėina.

— Niekas nepraeina... Niekas, — sako ji su gliu ir tarsi iš jos būties gelmių einančiu skausmu.

— Niekas? — Niekas ir niekad. Viskas yra, kada tik kas buvo, — šešėliuota kapų erdve nuaidi pilni skundo ir dvasingi jos žodžiai.

Paskui ir vėl tyli. Sėdime ir klausome. Ir tarsi girdime — krenta beržo lapas. Ji sudreba visu kūnu ir sako:

— O Viešpatie, kaip baisu! — O kas? — Argi tu nieko negirdėjai? — Ne. — Žiūrėk — lapas. — Lapas? — Jis ką tik nukrito. — Ir tu jo išsigandai? — Ne jo.

— O ko? — Jo kritimo. — Kritimo? — Kritimo... Kaip baisu kristi. O kaip baisu! Visada, kai kas krenta, aš matau ją.

— Ką? — Savo dukrelė... Savo kūdikį. Tada išgirstu ir jos šauksmą. O Viešpatie, kodėl aš jos negelbėjau? Kodėl nešokau įvandenį?

— Tik pagalvok. Argi galėjai ją išgelbėti? Plaukti, sakei, nemoki.

— Tai kas? Tai kas?... Ji manęs laukė... Ji tiesė savo rankas ir šaukė. O aš... O aš tik stovėjau ir, akmeniui pavirtusi, nepajudėjau... Ir dabar tas jos šauksmas...

— Jis tėra tik tavo sieloje. — Jis yra visur. Visoje erdvėje. Jis — amžinas... Ir niekad nenutils. Galui užsikimšti ausis ir jo negirdėti, bet jis yra ir visada bus.

— Visada? — Visada, visada. Ir viskas. — Kas, sakei, viskas? — Ištiestos ir laukiančios mano kūdikio rankos ir išsigandęs jo žvilgsnis. O Viešpatie, kokia baisi jo vienatvė begaliniuose užančios jūros plotuose! — nenutildomai rauda ji vidurnaktį tyloje.

Sėdime dar ilgai. Tylime ir žiūrime. Tolumoje rausvu šviesos žiedu skleidžiasi ašara. Pamažu pradeda švisti ir tarsi kilti į aukštumas smėlio takas.

Juo mes einame. Ir pagaliau sustojame pri senų ir pavargusių durų. Didelėmis juodomis akimis ji žiūri į artėjančios šviesos aidėjimą. Nušvinta ir jos veidas. O jame — iš laiko tolumų iškilęs ir niekad nenuitylantis jos kūdikio šauksmas.

Ji girdžiu ir aš. Ir kalbu niekad jai nepasakytais žodžiais:

— O moterie, koks gražus tavo veidas, spindintis dvasine šviesa.

(Pabaiga)

VACIO KAVALIŪNO "HESTERA"

ALDONA AUGUS TINA VIČIENE

Vacys Kavaliūnas, pasirodymas su savo trečiuoju romanu, vėl daugiau įrodė savo literatūrinį subrendimą ir originalų literatūrinį mostą.

Šį kartą temą pasirinkdamas iš Kristaus laikmečio, jis turėjo mano manymu, nepalyginamai ilgiau ir giliau studijuoti minėtą laikmetį, jo sąlygas ir aplinkybes, gamtos scenovaizdą ir ano meto žydų papročius. Atseit, turėjo atrasti tuometinio gyvenimo koloritą, kurms paveiktų, įtikintų ir mus pagautų. Be jokios abejonės, jam tai pavyko.

Skaitytojas nejuokiamis yra perkeliamas į Jeruzalę, romane vadinama Yrušalaimą. Šitai jau iš pat pradžių skaitytojui padeda jausti, kad jis yra perkeliamas į tolimą ir nematytą miestą, toliau tą jausmą sustiprina originalios kalbos kartais trumpi išsireiškimai, kaip "Nisano mėnesio vėjas", "Hasimų dienos", trumpi "Ben Katan" (sūneli) arba kiti Yrušalaimo stiliaus kreipiniai: "Ramybė su tavim Hesterai", ar ilgesni "Tu man Natameho dukterė, kaip šviesus ir giedras kregždės skrydis saulėleidžio šešėliuose" (83 psl.). Padaro įspūdį ir tokie išsireiškimai, kaip "Nuėjo į amžinybės namus".

Koks tai yra kūrinys iš tikrųjų? Iš pat pradžių skaitytoja veikia, atrodo didelis kūrinio paprastumas jo kasdienybės vienodumas gyvenime, lyg ir neišreikšiamas efektų ir pirmų įspūdžių, atrodo, kad jis yra labai vienalytis, kuriame slypi klausimas: ar Hesteros sūnus Zacharijus, vos aštuonerių metų, pasveiks ar ne iš paralyžiaus ligos. Tačiau tai tik pirmutinis įspūdis. Vėliau tai paskirodo kūrinio kompozicija daug komplikuočiau.

Veikalo kompozicija

Kompozicijos komplikuočiausio sudaro žemiškoji ir mistinė plotmė. Ir tai ypatingai įdomu ir originalu.

Žemiškoji plotmė yra visas Yrušalaimo gyvenimas. Kuklių, paprastų, neturtingų, gėriau vargingų, žmonių. Tik Rabi yra išimtis savo didingais rūmais ir savo didžiule galybe ir įtaka žmonėms. Pati romano herojė Hesterai rūpinasi kasdieniniais darbais, pačias kukliausias ir paprasčiausias. Lygiai kaip ir jos draugė Jerika, Salomė ir Judita. Taip pat ir vyrai yra daugiausia amatininkai. O valkai, kaip paprastai, bendrauja, žaidžia ir laktso po Yrušalaimo apylinkių grožybes.

Žemiškoji plotmė yra Hasimų dienos ir jų baismas, atsiminimai Heteros vaikystės ir jos motinos siaubingi išgyvenimai tomis baisiomis gamtos siautėjimo dienomis, žemiškoji plotmė ir raudų siena, prie kurios glaudžiasi pilni baimės ir atgalios žmonės.

Pagaliau žemiškoji plotmė yra ir visas Vacio Kavaliūno nepaprastai gražiai, vaizdžiai ir subtiliai aprašytas Yrušalaimo apylinkių gamtos nepaprastumas. Gamta yra nepaprasta ne tik dėl savo neišpasakytų puikumų, bet dėl to, kad ją gali gerėti kiekvienas žmogus, pats vargingiausias, seniausias ir jauniausias. Ir juo, tuo gamtos grožiu, rašytojas išpuošia Yrušalaimo gyvenimo visuotinumą. Minėtas mintį pripažinti, jautrus žmogus gamta veikia asmeniškai ir tiesiogiai. Ir čia, dar būdamas gyvas, Hesteros vyras Tobijus vilioja savo žmoną iš gilaus rytinio miego keltis, vadinamas ja mylimąja, ir eiti pažiūrėti su juo, kaip vyksta žemiškas stebuklas ir žydi pomėranų žiedai. Arba "O, mano mylima, kelkis, ir eisime pažiūrėti, kaip žydi vynuogynai..." (101 p.)

Ir taip vilioja Kavaliūnas skaitytojus bėgti ir išgirsti Yrušalaimo nepaprastus čulbėjimus, stebėti raudonus saulėleidžius, dėsny grožybes, dangaus žvaigždžių gausybes, Kedrono upelio tekėjimą, laukų ir kalnų nepaprastumus. Gamta esanti didžiausia Dievo dovana žmonėms.

Kompozicija mistinėje plotmėje

Per visą kūrinį Hesterai laukia stebuklo, kad jos kūdikis pasveiks. Po to, kai Danielis (Rabi tarnas ir patikėtinis) atskleidžia jai Galilėjo (taip Kristus vadinamas kūriny) mokslą ir jo nepaprastumus; nors jis visiems žinomas Marijos ir Juozapo sūnus, o tačiau yra visai išskirtina asmenybė ir garsėjanti savo stebuklais ir vis daugiau įrodanti savo dieviškumą, Hesterai tiki į Kristų ir į Danielio žodžius: "Jis yra šviesa ir prisikėlimas..." (221 psl.). Hesterai tiki niekada Galilėjo nematę, lygiai tiki ir jos sūnelis Zacharijus ir už tai juos laimindamas Viešpats po savo nukryžiuojimo įvykdo stebuklą: Zacharijus žviam karygos finale pasveiksta.

"O Zacharijus — matau jį nušvitusioje savo mintyse — vis bėga ir bėga... Jis jau toli prie Alyvų kalno. O kokias šviesas, kokias nepaprastas šviesas ir kokių giedrių džiaugsmu spindi jo veidas! Dar niekada jis nebuvo toks gražus." (221 psl.)

Hesteros motinystės grožis yra nepaprastas. Po Tobijaus, jos jauno vyro staigios mirties, Zacharijus jai lieka vienintelė paguoda. Tačiau kai ir Zacharijus tampa paralyžuotas, ji niekur nebeina, visai pasikeičia ir norėtų pati kentėti už jį.

Tačiau Hesteros motinystės grožis siekia taip pat mistinės kompozicijos plotmę. Daug kartų ji drįso lyginti Juozapo ir Marijos ir mažo Jėzaus gyvenimą su savo šeima ir savo gyvenimu. Juozapas buvo dailydė ir Tobijaus buvo dailydė. Hesterai mėgdavo žiūrėti į dirbantį Tobiją ir stebėti, kaip nuo jo obliaus lekiančias skiedras mažutis Zacharijus gaudydavo, pargrūdavo ir juokdavos.

"Tada matau ir Zacharijų. Jis nesustodamas bėgioja iš vienos pirkelės kampo į kitą. O kai Tobijaus obliuoja, ištiesęs rankutes krykščia, juokiasi ir gaudo į visas puses lekiojančias skiedras. Paskui pargrūdavo ten, kur jų daugiausia. Ir tokiu tyru juokiu kvatojasi, kad ir mes — Tobijaus ir aš sustojame ką darę, žiūrime ir savo širdimis susiliejam su kūdikio džiaugsmu..." (25 psl.)

Kai Zacharijus paaugo, bet sirgo, prirakintas prie lovos, Hesterai daug kartų pasakodavo jam šį įvykį ir kalbėdama apie Galilėjo nepaprastumą pasakodavo, kad vaiku būdamas jis lygiai gaudydavo rankutėmis Juozapo obliaus skiedras, parpuldavo ir juokdavos taip, kaip ir Zacharijus.

Lygiai Hesteros motinystės didybė iš žemiškos plotmės pakyla į mistinę plotmę, kai ji savo meilę ir kančią dėl sūnaus lygina su Marijos meile ir kančia jos sūniui Jėzui, ir ta pati Hesterai, kaip Marija, rauda nakties glūdomoj tuo metu, kai ji praeina pro Hesteros trobelje. Ir tik tada ji supranta, kad tik kenčiančio Galilėjo motina Marija gali taip raudoti savo sūnaus.

"Ir neabejoju, žinau ir, rodos, matau eina raudodama motina... Galilėjo motina Marija.

— Viešpatie, kas gi kitas, kas gi kitas eis tokioje tamsoje ir verks? — ištarė savo mintyse" (171 psl.)

Šitai labai subtiliai lyriškai graudžiai scena Kavaliūnas perkartoja. Po to refreno, Hesterai

Mūsų jaunimas bando savo jėgas skautų-čių suruošto suvažiavimo metu Beaumont stovyklavietėje, Ohio Nuotr. Vl. Bacevičiaus

atsimena vėl savo skausmą.

"Pirkelėje bėgatinė tyla. Tyla ir skausmas, kuris jau niekada nesibaigs. Niekad..." (171 psl.)

Kompozicijos mistinėje plotmėje yra Rabi scenos lyrinis didingumas. Iš savo didybės Rabi, paliestas Viešpaties bausmės, persikelia į švelnų vaikystės grožį ir lyriškai iki tragiško atsivertimo, tikinčiam Danielium prašant Viešpaties gailestingumo.

Kompozicijos mistinėje plotmėje yra ir Hesteros ir jos vyro Tobijaus meilė. Ta meilė, nepaprastai didelė ir žavi, yra Tobijui gyvam esant, tačiau ji priklauso mistinei kompozicijos plotmei, nes tęsiasi ir po Tobijaus mirties.

Lengva čia prisiminti Marijos Pečkaukaitės "Mėlynąją Mergalę", kai Jurgis prisipažino mylis Miriam ir mylėsiąs iki mirties, Miriam atkak "ir po mirties ir po mirties".

Gi autoriaus nuomonė, kad ir išarta kitų veikėjų lūpomis, eisa, mirusieji tol gyvena su gyvaisiais, kol jų neužmiršti, įsikūnija Hesteros gyvenime.

Hesterai Tobijus yra gyvas savo mistine siela, gyvybė ir atskirti, kur sapnuose, kur realame gyvenime. "Ir aš tai jaučiu — Tobijaus tėtėra su manim. nuolat esąs šalia jos, net sunku Visada su manim... Visada. Kartais, kai būna labai tylu, rodos, net girdžiu jo žingsnius: prieina prie Zacharijus lovos, atsistoja ir žiūri. Tada nesusilaikau ir apsiplū aušaromis. O sieloje šaukiu: "Tobijau, mano Tobijau". (9 psl.)

Mistinės kompozicijos plotmei priklauso ir visos labiausiai sukrečiančios scenos: Kristaus išdavimas ir jo teismas; jo nukryžiuojimas, tikinčiųjų išgyvenimas ir šventyklos sienos skilimas. Mistinei kompozicijai reikalingas ir Zacharijus bei Tabitos epizodas, kuris stipriai sujungtas su Rabi atsivertimu, kur pasiekiamas kūrinio kulminacinis taškas, vedas prie žavingos kūrinio pabaigos: Zacharijus pasveikimo.

Kūrinio veikėjai

Pagrindinė kūrinio herojė yra Hesterai, kurios vardas vadinamas ir pats romanas. Šalia Hesteros yra Zacharijus, kuris yra jos sielos dalis.

Hesterai yra išskirtinė jauna moteris, gyvenanti Viešpaties akyvaizdoje. Ji yra puiki motina, nepaprasta žmona, čia ypatingai jautri (mirus vyrui), eikianti į ekstazę ir mistiką, pasakojanti skaitytojui savo realų ir pasąmoninį gyvenimą, sapnų ir nujautimų pasaulį.

Tačiau Hesterai yra gyvas žmogus, ji myli, pavydi, šurkščia, palieša, giliai išgyvena.

Kartais ji viską užmiršta, visą savo dabartinį skausmą ir gailisi savęs ir ilgisi laimės. Jei jos siela ir pilna mirusio Tobijaus meilės iki ekstazės, tačiau ji lieka gyva moteris, jai pradeda patikti Juditos vyras Saulius ir, nors jai maža ką galima prikišti jos kilniam gyvenimui, ji atidengia skaitytojui savo slapčiausias mintis, jaunystės nuodėmes, ir prisipažįsta skaitytojui, kad Jerikai pavydi to žavaus Sauliaus.

Hesterai gyva moteris lieka, kai kas pakeitė jos išvaizdą, grožį, nuo pat vaikystės ji tautiškai išgyvena, o ypatingai, kai draugės pastebi, kad beslaugydama Zacharijų per kelis metus ir savimi nesirūpinanti, ji dar tikroji moters jaunystė ir žydėjime atrodė pasenusi ir nuvargusi. Hesterai tada gailisi jau tik savęs.

"Ir jaučiu, kad verkiu ne Tobijui, kuris paliko mane vieną tokiam varge, ne Zacharijus, o savęs ir viso savo gyvenimo, kuris jau praėjo ir kuriame jau nieko man neliko. Nieko, o nieko, tik kančia, tik nuolatinis liūdesys ir skausmas. Nei jokios šviesos, nei jokio džiaugsmo". (48 psl.)

(Nukelta 15 psl.)

WINDERS MEDICAL ARTS.

3213 W. 63rd Street
Tel. WA 5 - 4787

PRISTATYMAS NEMOKAMAI

Mes patefonuosim jūsų gydytojų

XX amžiaus madona (paveikslas) apdovanotas aukščiausia premija tarptautiniame madonų meno festivalyje Los Angeles, Ca, ir Grand National Award Amerikos dailininkų profesinėje sąjungoje New York. Tai puošni dail. POVILO PUZINO monografija, kuri yra didelio formato ir talpina 28 spalvotas reprodukcijas. Kartu ir XX amžiaus Madona. Kaina 25 dol. Puiki dovana ir tinka bent kuriamis progoms įteikti bent kam: sveikintam žmogui ar lietuviui.

Gaunama DRAUGE, 4545 West 63rd St., Chicago, IL 60629. Užsakant pridėti 50 centų už persiuntimą. Illinois gyventojai moka 5 proc. mokesčių.

FRANK'S TV and RADIO, INC.

3240 SO. HALSTED STREET TEL. — CA 5-7252
RADIO IR STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS
DIDELIS PASTRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJŲ APARATŲ
SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI

PAIESKOJIMAS

Paieškomas VINCAS SCERMA, gyvenęs arba gyvenęs Philadelphia, Penn. Skubiai ieško Augustinas Paulionis, R. R. 4, Shelbyville, Ill. 62565

GYVYBĖ GALIMA IR BE VANDENS

JAV Kolumbijos universitete buvo atlikti eksperimentai, kurie lyg patvirtina tai, kad gyvybė galėtų atsirasti ne tik tose planetose, kuriose visiškai nėra vandens, bet ir kosminėje erdvėje.

Mokslininkai paėmė tris medžiagas — amoniaką (NH₃), metilo alkoholi (CH₃OH) ir skruzdžių rūgštį (HCOOH). Šiuo metu tvirtai nustatyta, kad kosmoso šių medžiagų tikrai yra. Po to šių medžiagų mišinį švitino ultravioletiniais spinduliais visiškai be vandens. Po 25 švitinimo parų mokslininkai surado asparagino, gliutamino ir kai kurių kitų amino rūgščių, kurios įeina į baltymų sudėtį. j m

— Tėvynė mus pagimdė ta sąlyga, kad mes jos reikalams pašvestume savo dvasios ir kūno didžiausias ir gražiausias jėgas Ciceronas

Puiki dovana — bet kuria progai!

Popular Lithuanian Recipes

PATIKSLINTA IR PAGRAZINTA LAIDA

Suredavo Juozapina Daužvardienė
Šiom dienom Draugo spaustuve išleido šestąją laidą šios populiarios virimo knygos. J. Daužvardienė vėl patikslino ir pagražino šią laidą naujais paruošimais.
Tai geriausia dovana naujom žmonom ar mažiom. Daugelis apdovanoja kitataučius supažindinti juos su lietuvišku maistu ir virimu. Ši knyga yra sukūrusi daug pasiekimų lietuvių ir kitataučių darbo vietose ir organizacijose.

Knyga yra labai gražiai įrišta ir spalvotomis iliustracijomis. Labai patogi vartojimui.

Užsisakykite paštu:

DRAUGAS, Knygų skyrius
4545 West 63rd Street
Chicago, Illinois 60629

Kaina \$3.50. Pridėkite 30 centų pašto išlaidoms. Illinois gyventojai pridėkite 50 centų mokesčiams ir paštu.

10% — 20% — 30% pigiau mokėsite už apdraudą nuo avarijos ir automobilio pa
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Chicago, Illinois
Telef. GA 4-8654

NAMŲ REMONTAS
PRIEINAMA KAINA
Taisau ir naujai įrengiu vonias, virtuves ir naujas lubas. Įrengiu kambarius rūsy. Dažau.
Zigmas, tel. 778-0833 po 6 v. vak.

NAMŲ APSILDYMAS
Taisau senus ir sudėtu naujus pešius. Pigiai šviesiu tepeli alvytus ir perduru 60 ang. Išėdu vandens šildytuvus. Kreiptis —
A. BANYN — tel. 447-8806

Įvairių prekių pasirinkimas nebrangiai ir mažu sandėliu.
COSMOS PARCELS EXPRESS
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
5323 S. Halsted St. Chicago, IL 60609
3601 W. 69th St., Chicago, IL 60629
Telef.: 925-2737 — 254-3320
V. V. Jentinas

A. VILIMAS
MOVING
Apraustas perkraustymas įvairių atstamų
823 WEST 34th PLACE
Tel. — FRONTIER 6-1882

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

BEST IN AREA

6 1/2 rm. de luxe living in this corner ranch with 2 car brk. garage. Full fin. basement with complete kitchen and formica wet bar with stools. Nat'l fireplace in basement and main floor. Dr.'s home must be seen to fully appreciate. Priced in 60's.

McKEY & POAGUE
3145 W. 63rd Street
Tel. — 737-5600

M. A. ŠIMKUS

REAL ESTATE, NOTARY PUBLIC
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood, tel. 254-7490
Talp pat daromi VERTIMAI, GIMINIŲ Iškvietimai, pildomi PILIETYSBES PRAŠYMAI ir kitoki blankai.

BUD'S REAL ESTATE

PIRKSIT — PARDOOSIT NUOMOSIT

ĮVAIRŲS DRAUDIMAI

Maloniai jums patarnaus
BALYS BUDRAITIS
4869 Archer Ave. — 254-5551

135th & Archer Ave. — 257-5861

8929 So. Harlem Ave. — 598-3290

Mūrinis — 5 kamb. ir 2 kamb. pastogėje. Centr. gazu šildymas, garažas 56 ir Rockwell \$22,000

2 po 5 kamb. mūr. Centr. gazu šildymas. 2 maš. garažas. 61 ir Talma \$29,900.

3 butai ir tušcia krautuvė. \$360.00 mėn. pajamų. Brighton Pke. \$28,000

ŠIMAITIS REALTY

Insurance — Income Tax
2951 W. 63rd St. 436-7878

BUTŲ NUOMAVIMAS

Namų pirkimas — Pardavimas — Valdymas
Draudimai — Income Tax
Notariatas — Vertimai

BELL REALTY

J. BACEVICIUS
6455 So. Kedzie Ave. — 778-2233

MISCELLANEOUS

DAŽYMAS — TINKAVIMAS IR PLOVIMAS

Rezidencijų ir Ofisų, iš oro ir vidaus, 40 m. patyrimas. Darbas garantuotas.
JUOZAS RUSINSKAS
Skambint vakarais 471-2017

TELEVIZIJOS MIGLINAS TV

Spalvotos ir Paprastos Radijal Stereo ir oro vėsintuvai
Pardavimas ir taisymas
MIGLINAS TV
2346 W. 69th St., tel. 776-1486

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto laidimai ir pilna apdrauda.
TELEF. — WA 5-8063

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

ir kitus kraštus
NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave.
Chicago, Ill. 60632, telef. 927-5980

VALOME

Planname ir vašknojame visų rūšių grindis
J. BUBNYS — Tel. RE 7-5168

MARIJA NOREIKIENE

VYTAUTAS ZUKAUSKAS
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Labai pagrodojamos geros rūšies prekės. Maistas iš Europos sandėliu.
2608 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629
TEL. — WA 5-2787

Parskaite "Drauge", duokite ji kitiems pasiskaityti.

HELP WANTED — MOTERYS

DEPENDABLE WOMAN NEEDED

1 or 2 days per week. General housework, plus other duties. References. Some English. Good transp. Clark & Fullerton, Call 8 a.m. — 5 p.m. 267-0843, Mon. to Fri., or, 871-2999 week-ends & after 5 p.m.

Reikalinga šeimininkė — virėja daktarų šeimai, visi suaugę. River Forest apyl. Atskiras vėsiamas kamb. ir vonia. Atlyginimas pagal susitarimą.
Skambint 848-2475

HOUSEKEEPER

Full time, big house, 2 young active boys, dog & cat. Drivers licence & references required. Good salary plus benefits. De Paul area. Phone between 9 A. M. to 5 P. M.

787-7230

ENGLISH NECESSARY.

SECRETARY, LAW OFFICE

Intelligent person possessing high degree of secretarial skills, needed in growing law firm. Position entails full secretarial duties and related adm. resp. for partner. Ex Sal. 346-7404

Reikalinga moteris bendram namų ruošos darbiui 1 ar 2 dienas savaitėje. Apylinkė 87th ir Pulaski Rd. Skambinkit po 5 v. v. 582-0816

HELP WANTED — VYRAI

EXPER. AUTO MECHANIC

NEEDED IMMEDIATELY
Please call STAN —
2 8 4 - 1 2 9 4

CLERK - TYPIST

Growing auto parts co. seeking dependable person with good figure aptitude and having a variety of office skills. Attractive compensation and excellent co. benefits offered.

Contact GREG JOHNSON

CA 5-2212

ISNUOMOJAMA — FOR RENT

ISNUOM. miegamas kamb. su visom privilegijom, 1-me aukšte, prie vieno dirbančio asmens. Taip pat išnuom. angliskas beismetas su apstatyta virtuve.

7158 S. Talman Ave., tel. PE 6-2765

Išnuomojami prie pat "Olympics" kambariai, 15 min. pečiom eiti. Dėl kainos susitarsime. J. Gabrusėvičius, 5965 De Juronville St., Montreal P. Q. H1M 1R4, Tel. — (514) 256-3018.

Išnuomojamas 4 kambarių butas

Brighton Parke
Tel. — 523-7153

Išnuom. Union Pier dviem mėnesiam 2 butai po 2 miegamus. Priemama kaina. Adr. 8-9691 Berrien Rd., tel. 616-469-3675. Chicago, tel. 737-9723

PARDAVIMUI

Parduodamas mažai varotas Feeder 10,500 BTU air conditioner ir langų už 65 dol. RE 7-7077.

DEMESIO!

"MŪSŲ ŠOKIAI"

Išleido Lietuvių Tautinių Šokių Institutas (antroji laida) 1975 metais Chicagoje.

Gaunama DRAUGE, 4545 West 63rd Street, Chicago, Illinois 60629. Kaina \$4.00. Užsakant pridėti 21 centą už persiuntimą. Illinois gyventojai moka 5% mokesčių.

Apsimoka skelbtis dien. DRAUGE, nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis. Gi skelbtimų kainos visiems priimanamos.

Remkite tuos biznieriū, kurie skelbtisai "Drauge".

Londono, Anglijoj, Sv. Kazimiero liet. bažnyčios 75-rių metų sukakties minėjime. Iš kairės: kun. dr. K. Matulaitis, MIC, vysk. A. Deksnys ir parapijos vargonininkas J. Cernius.

VACIO KAVALIAUSKO "HESTERA"

(Atkelta iš 4 psl.)

Hestera, vieniša, nedrąsi, kukli tampa kovotoja už Kristų prieš Rabi, nors taip baisiai jo bijo. Čia vėl išryškėja jos iš esmės herojinis charakterio bruožas.

Vacys Kavaliūnas ne veltui romaną pavadino "Hesteros" vardu. Nes šalia visos knygos įdomumo, skaitytąs glaudžiai gyvena su Hestera, skaitydamas jos subtilų ir gilios psichologinės analizės dienoraštį. Rašytojo sugretinimas mistinio Hesteros gyvenimo su jos žmogiškuoju gyvybingumu yra originalus ir įdomus.

Danielis sukūrė domią, simpatingą ir malonią asmenybę. Tai primityvus charakteris visokeriopai prasme, Hesterai jis primena tėvą, nes jis buvo jos tėvo draugas, o Danielis ir vadinama ja tėvo vardu "Natanielio dukteris".

Danielio asmuo ypatingai svarbus, nes jis yra pagrindinis Kristaus atėjimo skelbėjas Hesterai, o per ją skaitytojui atveria Kristaus Dievybės ir jo mokslo paslaptį. Tat per jį Hestera tampa tikinti krikščionė, o per ją ir Zacharijus įtiki Kristų.

Pagaliau Danielis pats pirmasis praneša Hesterai tą linksmą žinią apie Galiliečio nepaprastumą, jo stebuklus, jo meilę žmonėms. Jis taip pat pasako Hesterai fatališkus žodžius, kad Galilietis yra šviesa ir prisikėlimas.

Danielis taip pat ir Rabi namų tarnas, jį išauginęs ir yra liudininkas Rabi kovos prieš Kristų, baisesi juo ir galisi jo atgaliojančio.

Vaikai

Vaikai yra svarbi veikėjų dalis. Pats Zacharijus šalia Hesteros yra centrinė figūra, kurio likimu yra surišta visa veikalo atomazga. Zacharijus yra paveldėjęs savo puikių tėvų gerusius charakterio bruožus: jis švelnus, galingas, geros sielos, nors ir liūdnas, bet kantrus ligoj.

Anksčiau jis lakstė su savo draugais Josijū, Mekitabele ir Samuėliu po puikias Yrušalaimo apylinkes. Josijas buvo jų visų vadovas ir Zacharijus susirgus lieka vadas. Vaikai dažnai aplanko draugą ligonį ir iš jų pasikalbėjimų ryškėja jų charakteriai. Jei Mekitabėlė ir Samuėlis yra geraširdžiai, bet jiems vadovauja Jorijas savo valia ir vyresniškumu, nors jame jau labai ankstyvame amžiuje pasireiškia pikto pradai.

Vacys Kavaliūnas, atrodo, pažindamas vaikų psichologiją, sukuria iš jų gyvas asmenybes. Vaikai pasakoja Josijui apie Galilietį, Zacharijus tikisi pasveikti, nes tiki, kad Galiliečio aplankys jų trobelę. Josijas pavydi, ir jam Galiliečio tragedija tik žingeidumui patenkinti, tuo tarpu Mikitabėlė ir Samuėlis liūdi ir verkia dėl Kristaus kančių, o Zacharijus savo neišpasakytą dvasinį jautrumą, lyg ir girdi minios balsiam šauksme: "Nukryžiuok jį, nukryžiuok jį" ir Jarijo balsą.

Antraeiliai veikėjai yra Hes-

teros draugės Jesika, Salomé ir Judita. Visos jos nėra blankios. Tikėtai Jesika yra pati simpatin-gausia ir širdinga Hesteros draugė, nes Vacio Kavaliūno apibrėžti veikėjai tampa skirtingi ir ryškūs skaitytojui.

Išvados

Vacys Kavaliūnas šiuo pastūniuotu romanu įspūdingai ir teigiamai nutiekė skaitytoją. Teigiamai, nes jis savo kūryba progresuoja.

Čia rašytojas vėl įrodo, kad lietuviai yra lyrikų tauta ir, kad net ir savo romanuose jie yra lyrikai. Tai gilus lietuvių charakterio bruožas. Ir jis absoliučiai primtinas, ir net pagirtinas, nes jis originalus.

Apskriose Kavaliūno romano lyrinėse vietose yra net prozoje rimuotų posmų.

Kūrinys ne tik turi gilios literatūrinės vertės, bet jis yra parašytas labai subtiliai ir gra-cingai, kas Vaciumi Kavaliūnui yra įprasta.

Romanas ne tik lengvai skaitymas, bet ir su dideliu dėmesiu, nes jis, lyg ir muzikos kūrinys, einąs stipryn, gilyn, lyg crescendo iki žaviai išspręsto finalo.

Be jokios abejonės Kavaliūno "Hestera" yra svarus įnašas mūsų literatūrai.

TARPT. EUCHARISTINIS KONGRESAS

Penktadienį, birželio 25 d., pranešta, kad tarptautinio Eucharistinio kongreso rengėjai leis dviasiškiams ir kitiems, kurie organizuoja ekskursijas į Eucharistinį kongresą Philadel-phijoje nuo rugpjūčio 1 d. — iki 8 d., užsakyti bilietus į įvairias pamaldas bei parengimus vi-siems savo grupės nariams kar-tu. Jei tų grupių pavieniai as-menys dar neužsisakė bilietų atskirai, vadovai kviečiami ant tam tikslui skirtos formos pa-siųsti užsakymus šiuo adresu:

Tickets — Eucharistic Con-gress, Suburban Station Bul-ding, Room 366, Philadelphia, Pa. 19103.

Visi autobusai, kurie veš maldininkus į bet kurią Eucha-ristinio kongreso programos dalį, turi iš anksto užsiregistruoti: Eucharistic Congress Transportation Office, Suburban Station Building, 1617 J. F. K. Blvd., Philadelphia, Pa. 19103. Pasivertus autobuso kompanijos vardą, adresą ir autobusų skaičių, bus pasiųsti

Mylimai mamai

A. + A. AGOTAI PIETUŠKIENEI mirus,

jos mielą dukrą IRENĄ ir žentą VYTĄ RADZIUS, taip pat visus artimuosius gimines giliai užjaučiame.

Marija Baltušauskienė
Ludmila Strutavičienė su šeima
Patricija ir Borisas Bakūnai

PAGERBĖ ČIURLIONI

Sao Paulo Pabaltiečių komitetas gavo Sao Paulo valstijos seimo sekretoriaus rašą su seimo dokumentuose atspausdintu M. K. Čiurlonio šimtmečio minėjimo tekstu. 1976 metų kovo 8 d. seimo atstovė Dulce Salles Cunha Braga, Pabaltiečių komiteto garbės pirmininkė, savo kalboje sveikino Brazilijos lietuvius ir apžvelgė Čiurlonio gyvenimą ir jo meninį bei muzikinį darbą.

Seimo sekretoriaus laišką: "Man malonu jums pranešti, kad garbinga atstovė Dulce Salles Cunha Braga įteikė prašymą Nr. 52, 1976, pagal kurį mūsų darbuose įtrauktas sveikinimas lietuvių bendruomenei Mikalojaus Konstantino Čiurlonio gimimo šimtmečio proga.

Minėtas raštas, tinkamai ir vertai pagerbiąs vieno iš žymiausių pabaltiečių menininkų atminimą, buvo atspausdintas šio mėnesio (kovo) 11 dienos "Seimo dienyne".

Pasirašo atstovas Del Bosco Amaral, pirmasis sekretorius".

Seimo dokumentų ištrauka apie Čiurlionį:

"Sao Paulo seimas, Prašymas nr. 52, 1976 m.

Pagal šio seimo nuostatus, prašome į mūsų darbų Akta įrašyti sveikinimą lietuvių bendruomenei Mikalojaus Konstantino Čiurlonio gimimo šimtmečio proga, praėjusio rugsėjo 22.

Prašome taip pat, kad šis įvykis būtų praneštas (Brazilijos Lietuvių Bendruomenės) Lietuvių literatūros rateliui ir Pabaltiečių komitetui.

Paaškinimas, Lietuvių bendruomenė tėvynėje ir išeivijoje džiaugsmingai minėjo Mikalojaus Konstantino Čiurlonio, garsiausio Lietuvos dailininko, gimimo šimtmetį.

Tiek tapyboje tiek muzikoje jo darba įkvėpė gamta. Lietuviškos gamtos ramios ir švelnios spalvos įkvėpė jo spalvingą tapybos pasaulį, o paprasti ir kasdieniniai gamtovaizdžiai buvo priemonės išreikšti gilias ir amžinas mintis.

Kadangi jis taip mylėjo ir buvo pasižventęs menui ir tėvynėi, visada savo kūryboje mylėjo ir vertino lietuvių tautą, palikdamas neįverinamą meninį palikimą, nėra nieko teisingesnio, kad šia proga šie Namai pareikštų savo sveikinimą taip gerbiai lietuvių bendruomenei".

Seimo rūmuose, 1976. III. 8.

(Pasirašo) Dulce Salles Cunha Braga.

Visas tekstas turi apie 950 žodžių.

Sao Paulo valstija, viena 24-ųjų Brazilijos federatyvinės respublikos vienetų, turi apie 20 milijonų gyventojų ir 220,000 kv. km. ploto, 70 nuosimčių krašto pramonės ir 50 procentų krašto apyvartos. Sao Paulo valstijoje gyvena didžiausias Brazilijos lietuvių skaičius.

1976 gruodžio 12 Brazilijos ra-

utobusams oficialūs ženklai, be kurių nebus galima arčiau įvykių pasistatyti autobuso. Norintieji iš anksto įsigyti bilietus į Čiurlonio ansamblio ruošiamą koncertą penktadienį 8 v. v. kviečiami pasirūpinti bilietus: Lithuanian Concert Tickets, 222 North Seventeenth St., Philadelphia, Pa. 19103. Bilietų kaina 3, 4, 5 dol. Čekius rašyti: Lithuanian - American Community of the USA, Inc.

tytoju draugijos patalpoje Sao Paulo BLB literatūros ratelis suruošė Italų kilmės brazilų profesorių Franca Cavalli ir Helda Barraco knygos "Čiurlionis, o Grande Desconhecido" (Čiurlionis, Didingas Nepažįstamasis) pristatymą. Reprodukciomis iliustruota knyga parašyta portugalų kalba.

Seimo deklaracija seimo atstovėl paruošė padėjo Brazilijos rašytojų ir meno kritikų draugijų narys Henrikas Losinskas, medžiagą parūpino BLB Literatūros ratelio pirm. Alfonsas D. Petraitis.

1000 METŲ SUKAKTIS

Siemet sueina lygiai tūkstantis metų nuo Marijos kulto pradžios Kroatijoje. Pirmoji Dievo Motinai Marijai dedikuota bažnyčia buvo pastatyta karalienės Jelenos rūpesčiu netoli Splito 976 metais. Bendrame ganytojiniame laiške primindami šią sukaktį, Kroatijos katalikų vyskupai ragina krašto tikinčiuosius toliau ugdyti amžių

bėgyje apsaugotą krikščionišką tikėjimą, asmeniniame ir visuomeniniame gyvenime liudijant savo ištikimybę Kristui ir jo Motinai Marijai. Gilus pamaldumas į švenčiausiąją Mergelę Mariją, rašo Kroatijos vyskupai, kroatų tautai visada buvo stiprybės, ištvermės ir paguodos šaltinis. Meilė Dievo Motinai amžių bėgyje jungė šio krašto krikščionis su kitų religinių konfesijų tikinčiaisiais, net su musulmonais, kurie taip pat pamaldžiai gerbia Mariją iš Nazareto. Pamaldumas į Mariją šalio krašte pasireiškiančius religinius ir etninius nesutarimus. Nuosirdi meilė švenčiausiajai Mergelei, rašo kroatų vyskupai, padeda ir dabartiniais laikais nuosirdaus ekumenizmo dvasioje ugdyti visų geros valios žmonių tarpusavį bendradarbiavimą. Marijos kulto tūkstančio metų sukaktis te-paskatina kroatius toliau gyven-ti krikščioniškai ir saugoti bei stiprinti tikėjimą.

— Šv. Raštas yra labiausiai pasauly išplitusi ir labiausia perkama knyga.

DIANE YORE BARTKUTE

Gyveno 3208 W. 66 Street, Chicago, Illinois
Mirė birželio 28 d., 1976, 7:15 val. ryto, sulaukus 24 m. amžiaus.
Gimė Chicago, Ill.

Pasiliko dideliame nulūdimė vyras John, sūnus Michael, tėvai Albina (Gedvainytė) ir Edward Bartkai, sesuo Janice Bartkutė, uošviai Josephine ir Bernard Yore, švogeriai Bernard Jr. su žmona Mary Jane, Daniel ir Timothy, švogeris Judith Nikas, kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas pašarvotas Mažeikos-Evans koplyčioje, 6845 S. Western Avenue.

Laidotuvės įvyks ketv., liepos 1 d. iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėta į Sv. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Sv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuosirdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nulūdę: Vyras, sūnus, tėvai, sesuo ir kiti giminės.
Laidotuvių direktorius Mažeika-Evans — Tel. RE 7-8000

Kurėjui - savanoriui

A. + A. KAZIUI DOBILUI mirus,

jo žmoną Oną užjaučiame ir kartu liūdime.

Cicero Lietuvių Bendruomenė

A. + A. VIOLETAI YČAITEI—WILSON

mirus, nuosirdžiai užjaučiame motiną H. YČIENĘ-ZIŪRIENĘ, seseris H. PETKIENĘ ir EV. WEBSTER, brolių MARTYNĄ YČĄ.

Elena Gimbutienė, duklė Aldona ir sūnus Jurgis

PUIKI DOVANA ŠVENČIŲ IR KITOMIS PROGOMIS

SV. RASTO NAUJOJO TESTAMENTO

ANTRA LAIDA

ĮLEIDO

LIETUVIŲ KUNIGŲ VIENYBĖ

Mecenatas — Prėl. Juozas Karalius

Naujas Testamentas yra praktiško formato ir tinka kitiems vėdinis Vertimas padarytas grafiu lietuvių kalba. Mecenato dėka laida parduodama prieinama kaina

Gaunamas "DRAUGO" knygyne

Kaina — \$3.00

Illinois gyventojai prašomi pridėti 50 centų mokesčiama ir per siuntimui (kitur gyvenantieji pridėkite 25 centus)

Gera proga visoms įsigyti Naują Testamentą, šįkakt užsakymu

DRAUGAS

4545 West 63rd Street

Chicago, Illinois 60629

DRAUGAS, antradienis, 1976 m. birželio mėn. 29 d. 5

— Popiežius Paulius VI au-ministrą MacKellar ir jo ben-diencijoje priėmė Australijos dradarbius. imigracijos ir etninių reikalų

TREJŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A. + A.

STASYS ČINIKAS

Jau suėjo treji metai, kai aš netekau mano brangaus vyro. Mirė 1973 m. liepos 1 dieną.

Nors laikas tęsiasi, bet aš jo niekad negalėsiu užmiršti. Lai gailėstingas Dievas suteikia jam amžiną ramybę.

Už jo sielą šv. Mišios bus atnašaujamos liepos 1 d. 8 val. ryto Svč. M. M. Gimimo parapijos bažnyčioje.

Maloniai prašau draugus ir pažįstamus dalyvauti šio-es pamaldose ir kartu pasimelsti už a. a. Stasio Činiko sielą.

Pasilieka skausmo prislegta žmona **SOFIJA**.

MAŽEIKA & EVANS

Laidotuvių Direktoriai

6845 SO. WESTERN AVENUE

TRYS MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MASINOMS VIETA

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TEVAS IR SŪNŲ

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

2533 West 71st St. Tel. GROvehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero TOWNhall 3-2108-9

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

E U D E I K S

Laidotuvių Direktoriai

OOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. OAIMID

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

4330 34 South California Avenue
Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9857

4605 07 South Hermitage Avenue
Telefonas — YARds 7-1741 2

Laidotuvių Direktoriai

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

ANTANAS M. PHILLIPS

TOMAS ir LAURYNAS LABANAUSKAS

3307 SO. LITUANICA AVE. Tel. YARds 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNUS

2314 W. 23rd PLACE Tel. Virginia 7-6632
2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
11020 Southwest Highway, Palos Hills, Ill. Tel. 974-4410

PETRAS BIELIONAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

POVILAS J. RIDIKAS

3254 SO. HALSTED STREET Tel. YARds 7-1911

JURGIS F. RUDMIN

3219 SO. LITUANICA AVE. Tel. YARds 7-1133-39

VASAITIS - BUTKUS

1446 SO. 50th Ave., CICERO, ILL. Tel. OLYmpic 2-1008

APLINK MUS

× Romanas, kurio rankraštis gautas iš okupuotos Lietuvos, bus pradėtas spausdinti "Draugo" atkarpoje trečiadienį. Tai ilgakos apimties romanai, kurį tiek sutrumpinome, vaizduoja pavergtos Lietuvos jaunuolių gyvenimą mokykloje ir vėliau statybose. Jeigu romanas literatūrinė prasme ir nėra visai tobulas, tai jis turi labai daug pažintinės reikšmės ir be abejo visiems bus įdomus.

× Dail. Vladislavas Žilius, kaip mums telefonu iš New Yorko pranešė, kartu su savo žmona iš Italijos jau atvyko į New Yorką ir buvo vietos lietuvių aerodrome sutiktas. Kiek vėliau Kultūros židinio salėje, Brooklyne, jiems buvo suruoštas jaukus sutikimo pobūvis, kuriame noširdžias kalbas pasakė abu dailininkai ir vietos lietuvių organizacijų atstovai. Likusiai sustojo pas Vyt. Augustiną. Dail. Vl. Žilius yra "Draugo" bendradarbis. Jo rašiniai apie okupuotuosius Lietuvos dabartinį gyvenimą mes keliais atvejais spausdinome dienraščio skiltyje.

× Senatorius Fr. Savickas, Illinoiso senato Darbo ir komercijos komiteto pirmininkas, pasiūlė įstatymą, kuriuo būtų palengvinta smulkaus verslo savininkams gauti darbininkų kompensacijos apdraudą.

× "Illinois Correspondent", Bicentennial informacijai skirtas biuletenis, vasaros numeryje išdėdo nuotrauką lietuvių tautinių šokių grupės, šokusios Chicagoje, ir tautinio meno parodėlę.

× A. Pažerlenė, Jono Isles, Fla., žinoma, lietuvių visuomenės veikėja ir spaudos bendradarbi, atsiuntė "Draugui" malonų laišką, sveikinimus dienraščio sukakties proga ir 10 dolerių auką. Nuoširdžiai dėkojame.

× Alberta Astraitė, žinoma Grand Rapids lietuvių veikėja, šiuo metu gyvena Sausalito vietovėje, Kalifornijoje, iš kur atsiuntė "Draugui" nuoširdžius sveikinimus ir piniginę auką. Nuoširdžiai dėkojame.

× Aukų atsiuntė: 3 dol. — P. Vyšniauskas, po 2 dol. — E. Skinderienė, Alg. Daugirdas, Ignas Skirgaudas, M. Klimaitienė. Labai ačiū.

× Už a. a. Kazimierą Jankauskių, minint jos mirties sukaktį, bus atnašaujamos šv. Mišios liepos 1 d., 6 val. ryto šv. M. Marijos Gimimo bažnyčioje ir įv. vietose Amerikos bei Europos kontinentuose. Prašau prisiminti mirusią savo maldoje.

Duktė (pr.)

× Didelis pasirinkimas pavelsių ir rėmų. Dėl išsikėlimo į Floridą kainos per pus sumažintos. Dail. Antanas Petrikonis, Marquette Meno galerija, 3215 W. 63rd St. (prie Kedzie Ave.), tel. 436-2112. Galerija atdara 7 dienas suvatėję visą birželio mėnesį. (sk.)

Gera proga jaunam spauštuvininkui

Jaunas spauštuvininkas, kuris turi patyrimo spaustuvės darbuose ir norėtų toliau lavintis, gali gauti ofseto srityje darbo geromis sąlygomis. Kandidatas turi turėti gerą liudijimą. Prašoma rašyti: Lith. Cath. Press, 4545 W. 63rd Street, Chicago, Ill. 60629. Prašoma pažymėti patyrimą ir t. t.

× Chicago Lietuvos Taryba kviečia visas lietuviškas organizacijas ir visuomenę dalyvauti Chicago Pavergtų tautų protesto eisenoje, kuri įvyks šeštadienį, liepos 17 d., 12 val. miesto centre. Visi lietuviai renkasi 11 val. Wacker Dr. ir Dearborn gatvių kampe. Moterys prašomos pasipuosti tautiniais drabužiais ir atsinešti tautines vėlavėles. Ši protesto eiseną yra visų demonstracija prieš Lietuvos okupaciją ir tėvynėje vykdomą genocidą. Visi turėtų gausiai dalyvauti šioje protesto eisenoje.

× Aldona Činienė - Norušienė iš Melbourne, Australijos, yra atvykusi aplankyti savo motinos Onos Čiurlionienės ir sesers bei svainio dr. Marto Šelmos Clevelande. Šiuo metu lankosi pas gimines ir pažįstamus Chicagoje. A. Norušienė yra didžiojo dailininko K. M. Čiurlionio jaunesnio brolio inž. Stasio duktė. Jono Bagdono lydimu, viešnia iš Australijos aplankė "Draugo" redakciją ir pasikalbėjo apie lietuvių veiklą ir spaudos darbus šiame krašte. A. Norušienė Clevelande ir kitur išbus dar apie tris mėnesius.

× Rimas Česonis, Liet. Bendruomenės centro valdybos vicepirmininkas, mums atsiuntė laišką, kuriuo praneša atvyksiantį į V. J. Lietuvių tautinių šokių šventę Chicagoje.

× Asta Elena Grinytė, kaip jau "Drauge" buvo skelbta, išrinkta Lietuvių karalaite ir atstovaus lietuviams Tarptautinėje parodoje Chicagoje. Ji yra Aldonos ir dr. Gedimino Grinytės dukra, baigusi Flossmoor aukšt. mokyklą ir Lojolos universitete studijuos biologiją. Paroda vyks Navy Pier patalpose liepos 1-18 d. Lietuvių skyrių globoja Chicago Lietuvos prekybos rūmai.

× Paulina Jakimčiūtė, Rockford, Ill., dažnai paremia "Draugą". Ir dabar, atnaujindama prenumeratą, atsiuntė ir auką. Tariaime malonų ačiū.

× Pranas Gaiztis, P. E., Oakville, Conn., parėmė savo dienraštį auką. Dėkojame.

× Jonas Banionis, Hartford, Conn., prie prenumeratos mokesčio pridėjo auką. Ačiū.

× Petras Normantas, Elizabeth, N. J., parėmė "Draugą" auką. Dėkui.

× Jonas Zadeikis, Chicago, Ill., Ateitininkų skyriaus "Drauge" vedėjas, atnaujindamas prenumeratą pridėjo didesnę auką. Tariaime malonų ačiū.

× Juozas Juodakis, East St. Louis, Ill., žinomas lietuviškų organizacijų darbuotojas, remia "Draugą" savo raštais ir aukomis. Dėkojame.

× H. Jasinskas, nuoširdus "Draugo" skaitytojas Kanadoje, prie prenumeratos mokesčio pridėjo didesnę auką. Dėkui.

× Sol. J. Salnienė, Graylake, Ill., žinoma lietuvių visuomenės darbuotoja, atsiuntė 10 dolerių auką.

"Žilvičio" tautinių šokių grupė, vadovaujama V. Stankienės ir A. Mažeikienės, šoka "Malūną" Hot Springs, Ar. Nuotr. D. Vakarė

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

BALZEKO LIETUVISKOS KULTŪROS MUZIEJAUS DESIMTMETIO MINEJIMAS

Minėjimas buvo suruoštas birželio 22 d. 6 val. vakare. Kad ten šį vakarą vyksta ypatinga šventė, jau iš tolo pamatėme, nes prie durų išorėje plevėsavo, lyg sargyboje, dvi didelės vėlavės: lietuviškoji trispalvė ir žvaigždėtoji — amerikoniškoji. Viduje žmonės užėmė jau lyg būčių avilį. Čia tuoj prie durų mus sutiko Marija Krauchunienė, prisegė korteles su mūsų pavardėmis ir apdalinio informacinę literatūrą. Paskui pasirašėme didžiulį adresą — tai 10-čio minėjimo dalyviai — 10-čio. Ir kokių pavardžių ten nebuvo: lietuviškai ir angliškai skambančių ir spaudos atstovų,

× Prel. Kazimieras Dobrovolskis, kun. Jonas Bacevičius ir kun. Vytautas Bagdanavičius, visi įšventinti kunigais prieš keturiasdešimt metų birželio 11 d., birželio 25 d. 7 val. vak. Marijonų koplyčioje atlaikė padėkos šv. Mišias, kurių metu vysk. V. Brizgys pasakė specialų pamokslą apie lietuvių kunigų veiklą Lietuvos istorijos bėgyje ir Amerikoje išeišvijoje. Po pamaldų vienuolyno svetainėje jubiliatų artimieji ir draugai buvo pavalinti ir turėjo progos pasidalinti mintimis.

× Inž. Juozas Gaila, JAV LB krašto valdybos pirmininkas, įvairiais reikalais lankėsi Chicagoje ir turėjo pasitarimus su PLB valdyba bei kitais lietuvių bendruomenės veikėjais. Šia proga, PLB pirm. B. Nainio lydimas, aplankė "Draugo" redakciją ir painformavo, kad naujai išrinktos LB tarybos sesija įvyks Chicagoje tautinių šokių šventės išvakarėse.

× Lietuvišką spandą klatko skaitytojai, ją remdami. Po 4 dol. aukojo: Algirdas Bielskas, Pranas Neimanas, Aleksandras Nelsas, J. Tamošiūnas. Visiems nuoširdžiai dėkojame.

Penktosios Liet. tautinių šokių šventės bilietų platinimo komisija. Iš kairės: Vytenis Šilas, pirm., Loreta Stakienė ir Jonas Spurgis. Nuotr. V. Jasinevičius

konsulų. Kinijos konsulas net su visa savo šeimynėle atsilankė. Vėliau, įsijungus į būrį, sutikome keletą ir tų, kurie 1938 m. su krepšinio sportininkais buvo Lietuvoje, ir daug buvusių "Pirmyn" choro ano meto dalyvių. Maloniai besišnekučiuojant buvome vaišinami. Vaisės paruošė išradingos muziejaus pagalbinio vieneto ponios.

Pasivažišus, susipažinus ir pasikalbėjus, prasidėjo programa, Frank Zapolinui vadovaujant. Jis pasveikino visus susirinkusius ir aptarė, kiek daug darbo atlikta per tą pirmąjį dešimtmetį — rezultatai puikūs. Paskui pakvietė dvi sesutes Marytę ir Kristiną Giedraitytes išpildyti programą. Jos, pačios gitaromis prisitardamos — padainavo tris dainas: Supinsiu dainužę, Grįšim, grįšim, ir Hapiness. Puikios tos sesutės ir žaviai skamba jų daina. Ir lietuvišką tarsena, be akcento, — užtat ir susirinkusieji negalėjo katučių. Po jų išklaušėme direktoriaus Stanley Balzeko kalbą. Jis trumpai apibūdino muziejaus kūrimosi eilą: jo stekius lietuviškos kultūros puoselėjime ir ateities šviesią viltį. Po to kiekvienam iš mūsų išdalino tokius lapus, kur buvo atspausdintos lietuviškos dainos. Dabar prie pianino atsisėdo Eleonora Zapolienė. Įsakė dainuoti. Kai tik po Eleonoros pirštais prabilo piano klavišai, dalyviai smagiai ėmė dainuoti. Darniai ir garsiai dainos skambėjo, kad pro atviras duris garsas pripildė netik kieno darželius, bet ir Archer gatvę. Kai kurie pravažiuojantieji, net automobilius sustabdę, žavėjosi lietuviška daina.

Ir taip prasliuko 2-3 malonios valandos. Kai kurie dar užlipom į viršų, kur vyko senų žemėlapių paroda. Pavaikščiujom po atskirus kambarius, sustojom prie aukuro "žuvusiems už laisvę", pastudijavom pašto ženklų kolekcijas, pasigė

rėjom iškilųjų lietuvių foto galerija ir kitais lietuviškais išdirbiniais bei eksponatais.

Aleksandra Eivienė

LIETUVIŲ BUVUSIŲ PAŠTININKŲ VEIKLA

Birželio 20 d. L. P. s-ga suruošė gegužinę Marquette Parko ažuolynę. Oras pasitaikė labai gražus, todėl buvo gera ir malonu suėjus pasišnekučiuoti bei pasidalinti mintimis gražioje aplinkoje. M. Nagys visus įamžino nuotraukose. Buvo gera proga stebėti skautų parada, kuris gražiai pasirodė ir atidžiai buvo visų sutiktas, o lietuvių skautų dalinys palydėtas rankų plojimu.

Išvykos antrąjį dalis buvo perkelta į K. Repšių sodybą, kur buvo paruoštos vaisės.

Susėdus prie padengtų stalų, sukalbėta maldą, susikaupimu prisiminti mirusieji. Pirm. J. Tijūnas pasveikino susirinkusius, prašydamas vaišintis ir jautis vienos šeimos nariais. Meninę dalį pravedė Alf. Šidagis, kuris ne tik įjungė visus į darnų bei gražų dainavimą, bet ir pats padainavo solo keletą dainų. Br. Variakojienė pade-

J. Tijūnas

Svečiai iš Australijos Balzeko Liet. kultūros muziejuje. Iš kairės: Edv. Jokušauskas, Algirdas Jokušauskas su žmona (iš Australijos) ir K. Baltramaitis, muziejaus meno archyvo kuratorius.

CHICAGOS ŽINIOS

NAUJAS REDAKTORIUS

Nuo rugs. 15 d. Chicago arkivyskupijos laikraštis "The New World" redaguos A. E. P. Wall, ligišolinis JAV katalikų žinių agentūros vyr. redaktorius Washingtono. Wall turi 51 m. amžiaus, jis redagavo ir "American Catholic Who's Who". Yra redagavęs "Honolulu Advertiser", "Catholic Review", buvo Havajų gubernatoriaus švietimo televizijos komiteto pirmininkas. Yra tarp katalikų spaudos agentūrų sąjungos prezidentas. Ligišolinis redaktorius Floyd Anderson, sulaukęs 70 m., pasitraukia pensijon.

SKAMBĖS VARPAI

Liepos 4 d., švenčiant JAV 200 m. nepriklausomybės sukaktį, vienu metu visose šio krašto katalikų bažnyčiose skambės varpai. Chicagoje jie skambės 1 val. p. p. Bažnyčiose bus specialios Mišios.

PAULIUS VI PAGYRĖ CHICAGĄ

Grupė Chicago kunigų, švenčiančių 25 ir 40 m. kunigystės sukaktį, aplankė popiežių Paulių VI. Jiems popiežius pasakė, kad jis Chicago dažnai prisimena, žinodamas, jog Chicago katalikai yra ištikimi ir stiprūs tikėjime.

JAUNIŲ KONCERTAI

Grant parke, Chicagoje, liepos 8, 15, 22 ir 29 d. 11 val. r. bus koncertai jaunimui. Atliks simfoninis orkestras.

MAŽEJA FABRIKŪ

Per 10 metų Chicago neteko 16% savo įmonių. Kai kurios jų išsikėlė į priemiesčius. Priemiesčiuose fabriku ir įmonių skaičius išaugo iki 1,231. Pačiame Cook apskrityje firmų skaičius per dešimtmetį sumažėjo 122. Šiuo

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSE

— Jūratė Kazickaitė, kaip praneša "The Miami Herald", yra parašiusi naują knygą "The American Woman's Gazetteer" — apie Amerikos moteris. Lai kraštis primena, kad J. Kazickaitė yra gimusi Vilniuje, Lietuvoje, augusi New Rochelle, N. Y. Su ja buvo pravaistas pasikalbėjimas per Miami televizijos kanalą 10, kuriame duodami pasikalbėjimai su žymesniais autoriais.

— Algis Taškūnas, gimęs Lietuvoje, aukštusius mokslus išėjęs Australijoje, šiuo metu dirbąs Tasmanijos universitete, nuo birželio 14 d. lankosi Amerikoje. A. Taškūnas atvyko čia pastudijuoti universitetų ir aukštųjų auklėjimo įstaigų vadovavimo ir susipažinti su šio krašto gyvenimu. Tam tikslui jis yra gavęs Fulbrighto stipendiją. Iki birželio 22 d. A. Taškūnas buvo San Francisco.

klamavo savo kūrybos feljetoną "Vedybinis rojus", kuris sukėlė juoko ir klausytojams priminė realistes aktualijas.

Pobūvyje buvo trumpai aptartas ir III tomo paštininkų knygos išleidimas. Pakartotinai paraginta rašyti atsiminimus, nes laikas bėga. Paštininkai turi palikti ateities kartai paminklą, kuris liudys darbuotoja, valios tvirtumą ir meilę savai tėvynei Lietuvai. Išskirti sumanymai bei pageidavimai palikti valdybai pagal galimybę įvykdyti.

Pirmininkas padėjo už gausų dalyvavimą ir visų vardu pareiškė padėką šeimininkams K. Repšiams, o ypatingai vaišių gamintojoms Repšienei ir Liubinskienei. Kai laikas gražiai praleidžiamas negaila darbo, bet gaila tų kolegų, kurie dėl vienokių ar kitokių priežasčių negalėjo atsilankyti.

o šiuo metu yra Los Angeles, Calif. Apie birželio 30 d. žada atvykti į Chicago, po to dar vyks į Detroitą, Buffalo, N. Y., Toronto, Kanadoje, ir Washington, D. C. Apie rugpjūčio vidurį per Europą grįš vėl į Australiją.

— Birželio 12 d. JAV LB ryšininkas Washington Algimantas Gureckas buvo pakviestas dalyvauti anglų kalba leidžiamo lenkų kultūros žurnalo "Perspektives" seminare. Seminare pagrindinis kalbėtojas buvo prel. G. Baroni. A. Gureckas įsijungė į konferencijos sesiją, kuriai vadovavo Valstybės dept. direktorius administraciniais reikalais Leonard Walentynowicz. Tai antras kartas, kai LB atstovas yra kviečiamas dalyvauti šio žurnalo redakcijos ruošiamame seminare.

DIDŽ. BRITANIJŲ

— Manchesterio lietuviai skautai, es suruošė savaitgalio stovyklėlę, kurią pravedė A. Gerdžiūnas, A. Jakimavičius ir I. Gerdžiūnienė. Tokios stovyklėlės rengiamos jau daugelis metų. Skautų kapelionas kun. V. Kamaitis atlaikė mišias, kuriose dalyvavo stovyklautojai ir svečiai. Skautai Manchestyre yra vienintelė organizacija, kuri visi palaiko ir nuoširdžiai remia.

— Londono tautinių šokių grupės tėvų komitetas surengė didžiulę gegužinę, kurios pelnas paskirtas vykstantiems į tautinių šokių šventę Chicagoje paremti. Buvo suruoštos ir specialios dovanų paskirstymas, davęs nemažą pelno.

— Tautinių šokių grupės fondas, kurio lėšos skiriamos vykstantiems į V tautinių šokių grupę paremti, auga. Jį remia atskiri asmenys, o taip pat organizacijos.

VOKIETIJOJ

— A. a. Jurgis Mileris, gimęs 1909 m. vasario 25 d. Putoškiliuose, Tauragės apskr., po sunkios ir varginančios ligos mirė 1976 m. birželio 10 d. apskrities ligoninėje Backnange. Į Vokietiją atvyko su tėvais, broliais ir sesute kaip repatriantas 1941 metais ir gyveno repatriantų stovyklose Mecklenburge, Hammelburge (Bavarijoj), kol pagaliau 1943 metais galutinai apsigyveno Backnange. 1950 metais vedė vietinę Gertrūdą Doderer. Vaikų neturėjo. Buvo darbštus, rūpestingas, pareiškingas, draugiškas ir aukštai vertinamas savo firmos vadovybės Fritz Hauser A. G., kur išdirbo 32 metus. Palaidotas Backnango miesto kapinėse birželio 15 d. Laidojimo apeigas atliko kunigė Ursula Von Coffrane ir lietuvių evangelikų liuteronų kun. diakonas Fr. Skėrys iš Mannheimo.

metu Chicagoje veikia 7,075 bendrovės, o prieš 10 m. buvo 8,428.

KAD NEBŪTŲ RIAUSIŲ

Chicago žmonių santykių komisija pradeda kas savaitę posėdžiauti, ieškodama būdų, kaip sėkmingiau apsisaugoti nuo rasinių riaušių.

VAIKŲ TEATRAS

Keliaujantis vaikų teatras pradės savo spektaklius Chicagoje liepos 1 d. Trupė sudaryta iš jaunų aktorių 16-18 m. amžiaus. Jiems vadovauja Luc Morales. Jie vaidins miesto parkuose.

JAUNIŲ GOLFAIS

Chicago parkų distriktas ruošia keturis golfo turnyrus, kad laimėtojai liepos 30 d. galėtų rungtis šempionatui South Shore Country klubo parke.